

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA NÁRODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ

Devizové účty vybraných bank určené soukromým osobám

Foreign Currency Accounts of Selected Banks to Individuals

Student: Tereza Nowaková

Vedoucí práce: doc. Ing. Zuzana Kučerová, Ph.D.

Ostrava 2014

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra národohospodářská

Zadání bakalářské práce

Student: **Tereza Nowaková**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202R027 Národní hospodářství
Téma: **Devizové účty vybraných bank určené soukromým osobám**
Foreign Currency Accounts of Selected Banks to Individuals

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Základní charakteristika bankovního systému
 3. Platební systémy v eurozóně
 4. Zhodnocení podmínek jednotlivých bank při založení devizového účtu
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

DVOŘÁK, Petr. *Bankovníctví pro bankéře a klienty*. 3. vyd. Praha: Linde, 2005. ISBN 80-7201-515-X.
REVENDA, Zbyněk a kol. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 5. vyd. Praha: Management Press, 2012. ISBN 978-80-7261-240-6.
SCHLOSSBERGER, Otakar a Marcela SOLDÁNOVÁ. *Platební styk*. Praha: Bankovní institut vysoká škola, 2007. ISBN 978-80-7265-107-8.

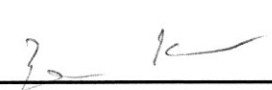
Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

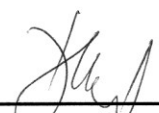
Vedoucí bakalářské práce: **doc. Ing. Zuzana Kučerová, Ph.D.**

Datum zadání: 22.11.2013

Datum odevzdání: 09.05.2014

doc. Ing. Zuzana Kučerová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci, včetně příloh, vypracovala samostatně a uvedla jsem všechny použité podklady a literaturu.

V Ostravě dne 9. května 2014

Tereza Nowaková

Tereza Nowaková

OBSAH:

1	ÚVOD	8
2	Základní charakteristika bankovního systému	10
2.1	Základní uspořádání bankovního systému	10
2.1.1	Jednostupňový bankovní systém	10
2.1.2	Dvoustupňový bankovní systém	11
2.2	Centrální banka	12
2.2.1	Postavení a cíle centrální banky	12
2.2.2	Funkce centrální banky	13
2.3	Obchodní bankovníctví	15
2.3.1	Banky	15
2.3.2	Základní funkce bank	16
2.3.3	Platební styk a jeho formy	17
2.3.4	Bilance obchodní banky	18
2.4	Charakteristika a systematizace bankovních produktů	19
2.4.1	Charakteristické rysy bankovních produktů	19
2.4.2	Systematizace bankovních produktů	20
2.4.3	Cena bankovních produktů	22
2.4.4	Běžný účet – základna platebního styku	23
2.4.5	Běžný devizový účet	25
2.5	Dílčí shrnutí	26
3	Platební systémy v eurozóně	27
3.1	Členění platebních systémů	27
3.2	Přeshraniční platební styk v eurozóně	29
3.2.1	TARGET	32
3.2.2	TARGET 2	33
3.2.3	EURO 1	34
3.2.4	STEP 1	34
3.2.5	STEP 2	35
3.2.6	CLS	35
3.3	Jednotný eurový platební prostor – SEPA	35
3.3.1	Cíl jednotné oblasti SEPA	36
3.3.2	Vývoj projektu SEPA	36

3.3.3	Nástroje SEPA	37
3.3.4	Realizace SEPA úhrad v ČR, systém CERTIS	38
3.4	Dílčí shrnutí	39
4	Zhodnocení podmínek jednotlivých bank při založení devizového účtu.....	41
4.1	Metodika výběru bank	41
4.1.1	Česká spořitelna	41
4.1.2	Komerční banka	43
4.1.3	Československá obchodní banka	44
4.1.4	UniCredit Bank	45
4.1.5	Raiffeisenbank	47
4.1.6	Air Bank.....	48
4.1.7	Srovnání uvedených bank	48
4.2	Vzorový příklad.....	50
4.2.1	Účet v SEK	50
4.2.2	Účet v EUR	55
5	Závěr	60

1 ÚVOD

Na českém bankovním trhu se vyskytuje velké množství různých bank nabízejících rozmanité produkty a služby. Ještě donedávna by se český bankovní trh dal charakterizovat jako „zkostnatělý“. Banky, které měly velký podíl na trhu, neměly snahu měnit poskytování služeb ve prospěch klientů, kteří byli zatěžováni bankovními poplatky. Tyto banky těžily zejména ze své dlouholeté tradice na českém bankovním trhu a získaly tak mnoho věrných klientů.

Banky měly velmi snadné postavení na trhu z důvodu nízké konkurence, ta se začala měnit po nástupu nízkonákladových bank. Tento rozmach odstartovala v roce 2007 mBank, která začala nabízet základní bankovní služby bez poplatků. Za poslední 3 roky se na českém trhu objevila trojice nových bank (Air Bank, Equa Bank, ZUNO Bank), které definitivně potvrdily trend nízkonákladovosti. Nové banky na českém trhu ukázaly klientům, že nemusejí platit tak vysoké poplatky za produkty a služby. Dá se říci, že tyto nízkonákladové banky jsou nyní velkým konkurentem tradičních českých bank.

Většina občanů ČR vlastní běžný účet či jiný účet v bance, provádí hotovostní či bezhotovostní platební styk v Kč. Jsou ovšem také občané, kteří mají příjem v jiných korunách než českých, nebo posílají peníze do zahraničí. Jaký účet by si měli založit? Jak jsou tyto služby zpoplatněny? Otázkou také je, jaký je rozdíl přijímat (posílat) peníze do zemí eurozóny a do zemí, které nemají euro.

Cílem této práce je zhodnotit podmínky jednotlivých bank při založení devizového účtu a porovnání poplatků při založení tohoto účtu. V praktické části byla použita metoda deskripce a ke zhodnocení podmínek a srovnání poplatků je použita metoda komparace.

Bankovníctví je jedním z nejdůležitějších sektorů tržního hospodářství, a proto je v druhé části bakalářské práce nastíněna základní charakteristika bankovního systému. Vznik centrální banky byl významným mezníkem ve vývoji bankovníctví, její místo je významné, možná až nezastupitelné. Cíle, funkce a nástroje centrální banky jsou v mnohém odlišné od komerčních bank. Komerční banky představují nejvýznamnější finanční zprostředkovatele v každé tržní ekonomice. Komerční banky nabízejí nepřeberné množství služeb a produktů, ovšem k těm nejvíce žádaným patří běžný účet. Běžný účet je základnou pro platební styk a lze jej vést jak v domácí měně, tak měně zahraniční.

Ve třetí kapitole je věnována pozornost platebním systémům v eurozóně, které jsou nezbytné pro převody finančních prostředků mezi zeměmi. Platební systémy mohou být

vnitrobankovní (plátce i příjemce platby jsou klienti jedné banky) a mezibankovní (plátce i příjemce platby jsou klienti jiných bank). V souvislosti se zavedením jednotné měny začal narůstat význam platebních systémů, zejména těch přeshraničních. První z představených přeshraničních platebních systémů je TARGET, jeho zavedení v roce 1999 mělo těsnou souvislost se zavedením jednotné měny. Systém TARGET je založen na propojení jednotlivých národních platebních systémů v zemích eurozóny, mohou být zapojeny i země Evropského hospodářského prostoru. V souvislosti s rozšířením Evropské unie a rostoucími požadavky účastníků, vznikla v roce 2004 úprava systému TARGET na TARGET 2, který přináší řadu změn např. základní služby poskytované všemi složkami systému, podléhají jednotné cenové struktuře, ať už se jedná o domácí nebo přeshraniční platby. V roce 1985 zahájil svou činnost zúčtovací systém EURO 1, slouží pro eurové platby o velkých hodnotách. Mladší systém STEP 1 vznikl v roce 2000. STEP 1 je soukromý euroclearingový systém, jehož úkolem je především zpracovávat obchodní přeshraniční platby malého objemu. Později v roce 2003 vznikl STEP 2, který je určen pro převádění přeshraničních převodů a domácích plateb velkého objemu. Posledním systémem uzavírající tuto skupinu je systém CLS, vznikl v roce 2002. Tento systém je na rozdíl od výše uvedených platebních systémů systémem víceměnovým. Od 1. února 2014 funguje systém SEPA; obyvatelé EU mohou levněji a jednodušeji provádět eurové transakce mezi jednotlivými členskými zeměmi. Důležitým systémem je také SWIFT, vznikl v roce 1973. Tento systém slouží k předávání zpráv mezi jednotlivými finančními institucemi a tvoří tak infrastrukturu nutnou pro hladké fungování platebních systémů.

Závěrečná část je zaměřena na založení běžného účtu v cizí měně a zjištění poplatků týkajících se devizového účtu; poplatky za vedení účtu, poplatky za odchozí a příchozí platby, SEPA poplatky. Devizový účet je porovnáván u šesti bank, konkrétně u České spořitelny, Komerční banky, ČSOB, UniCredit Bank, Raiffeisenbank a Air Bank. Tyto banky jsou stručně charakterizovány. Následně je vytvořen vzorový klient, který má v prvním případě účet založený ve švédských korunách, v druhém případě účet v eurech a provádí dvě platby. Jedna platba je prováděna v zemi eurozóny a druhá v zemi mimo eurozónu. V každém případě jsou vyčísleny poplatky a zůstatky na účtech, které jsou následně porovnány, klientovi je poté doporučena nejvýhodnější banka.

2 Základní charakteristika bankovního systému

Bankovní soustava každého státu je jedinečným výsledkem konkrétního historického vývoje, obsahuje druhově různé instituce, jejichž vzájemné vazby mohou mít odlišnou kvalitu.

2.1 Základní uspořádání bankovního systému

Bankovní systém v zemi tvoří centrální banka a souhrn bank působících v této zemi, jejich vzájemné vztahy a také jejich vztahy k okolí. Funkce a způsob fungování bankovního systému jsou určeny zejména existujícím ekonomickým prostředím v dané zemi, jeho podstatou a rozvinutostí. K dalším faktorům ovlivňujícím uspořádání a fungování bankovního systému lze zařadit měnovou stabilitu, rozvinutost finančního trhu, způsob regulace bank, směnitelnost měny, zapojením země do mezinárodní spolupráce, ale také historický vývoj a tradice (Revenda a kol., 2012).

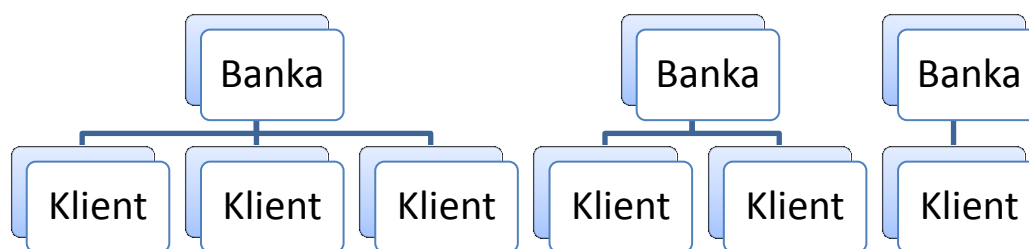
V závislosti na působení výše uvedených faktorů mohou být bankovní systémy v jednotlivých zemích uspořádány na různých principech. Odlišnosti v uspořádání bankovního systému lze dnes sledovat spíše z historického hlediska, protože v moderních tržních ekonomikách jsou základní principy fungování bankovního systému téměř shodné. Obvykle se bankovní systémy rozdělují na jednostupňové a dvoustupňové (Dvořák, 2005).

2.1.1 Jednostupňový bankovní systém

Jednostupňové bankovní systémy předcházely systémům dvoustupňovým. V jejich uspořádání neexistovala centrální banka, veškeré bankovní činnosti tak prováděly komerční banky. Jde o systém, který fungoval v počátečních obdobích rozvoje bankovníctví. Pod tento systém lze rovněž zařadit i bankovní systémy v bývalých zemích s centrálně plánovanou ekonomikou, ovšem tyto systémy fungovaly na úplně jiném principu. V centrálně plánované ekonomice existuje centrální banka, ta ale není oddělena od obchodních bank. Existuje pouze jedna státní banka (Dvořák, 2005).

Následující obrázek znázorňuje jednostupňový bankovní systém, který má dvě úrovně, banka-klient. Naproti tomu dvoustupňový bankovní systém má o jednu úroveň navíc, centrální banka-banka-klient, viz obrázek 2.2.

Obr. 2.1: Jednostupňový bankovní systém

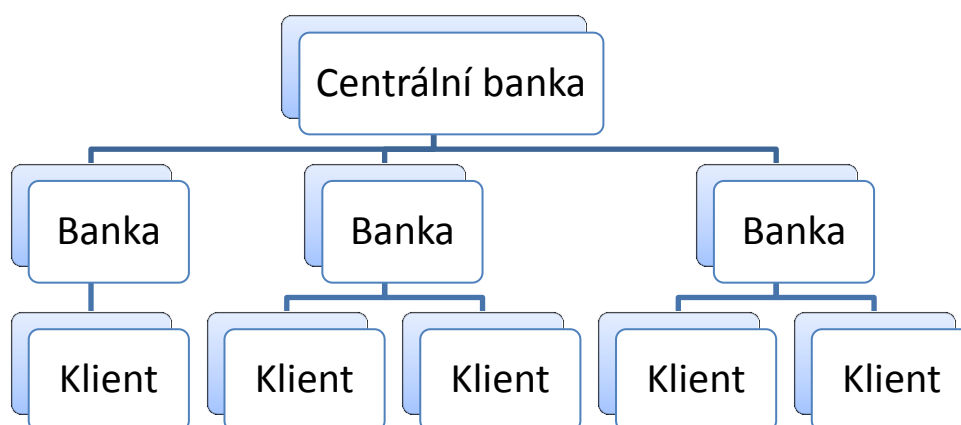

Zdroj: Půlpánová (2007)

2.1.2 Dvoustupňový bankovní systém

Moderní bankovní systémy ve vyspělých zemích jsou založeny na dvoustupňovém principu. Dvoustupňový bankovní systém je zakládán na institucionálním oddělení makroekonomické funkce, kterou zabezpečuje centrální banka, a mikroekonomické funkce, která je v rukou sítě komerčních bank. Za hlavní cíl centrální banky se obvykle považuje zabezpečování měnové stability, komerční banky pak provádějí svou činnost založenou na ziskovém principu (Revenda a kol., 2012).

Obr. 2.2: Dvoustupňový bankovní systém

Zdroj: Půlpánová (2007)

2.2 Centrální banka

Významným mezníkem ve vývoji bankovníctví je vznik centrálních bank. Centrální banka má v moderním bankovním systému významné, možná až nezastupitelné místo v oblastech měnové politiky a regulace bankovního systému dané ekonomiky. Její cíle, funkce a nástroje jsou v mnohém odlišné od komerčních bank (Dvořák, 2005).

2.2.1 Postavení a cíle centrální banky

Centrální banka se zásadně liší od obchodních bank, její základní poslání je v oblasti makroekonomické a jejím základním cílem je péče o zdravý měnový vývoj v širokém slova smyslu. Stabilitu měny je třeba chápat ve dvou rovinách, a to vnitřní stabilita měny, která nachází svůj odraz ve stabilitě cen v tuzemské měně, a vnější stabilita měny, která se odráží ve vývoji měnového kurzu dané měny k zahraničním měnám. Stabilita měny by měla být cílem primárním (Dvořák, 2005).

Ačkoliv je centrální banka samostatným ekonomickým subjektem vykazující zisk nebo ztrátu s vlastními náklady a výnosy, nelze považovat dosahování zisku za primární cíl centrální banky. Pokud dosahuje centrální banka zisku, může být vítaným příjmem státního rozpočtu, naopak trvalejší ztráta centrální banky může podlamovat její samostatnost (Dvořák, 2005).

Centrální bankou v České republice je Česká národní banka, která vznikla 1. ledna 1993. Základní postavení České národní banky upravuje právní řád České republiky, článek 98 Ústavy ČR, která zaručuje její nezávislost. Dále je její postavení, vztah k vládě a dalším orgánům konkretizováno v zákoně č. 6/1993 Sb., o České národní bance: „*Česká národní banka, bankovní rada ani žádný člen bankovní rady nesmějí při výkonu pravomocí a plnění úkolů a povinností svěřených jim Smlouvou o Evropské unii, Smlouvou o fungování Evropské unie a Statutem a při výkonu dalších činností vyžadovat ani přijímat pokyny od prezidenta republiky, Parlamentu, vlády a jiných orgánů České republiky.*“ (§ 9, zákon č.6/1993). Také ukládá cíle centrální banky, její organizace, nástroje, pravomoci, principy hospodaření apod.

Hlavním cílem ČNB je péče o cenovou stabilitu, ovšem je jí dána širší působnost ve smyslu ovlivnění některých makroekonomických faktorů (ekonomický vývoj, nezaměstnanost). Zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance ukládá: „*Pokud tím není dotčen její hlavní cíl, Česká národní banka podporuje obecnou hospodářskou politiku vlády vedoucí k udržitelnému hospodářskému růstu a obecné hospodářské politiky v Evropské unii*

se záměrem přispět k dosažení cílů Evropské unie.“ Kromě hlavního cíle zákon zadává následující úkoly:

- určovat měnovou politiku,
- vydávat bankovky a mince,
- pečovat o hospodárnost a plynulost peněžního oběhu a mezibankovního zúčtování,
- řídit peněžní oběh, platební styk a zúčtování bank (§ 2, zákon č. 6/1993).

2.2.2 Funkce centrální banky

Za základní funkce centrální banky jsou dle Revendy a kol. (2012) považovány:

- emisní funkce,
- funkce vrcholného subjektu měnové politiky,
- funkce regulace bankovního systému.

Těmito funkcemi se centrální banka zásadně odlišuje od dalších bank. Kromě těchto funkcí provádějí centrální banky další činnosti, tedy plní další funkce. Vystupují jako banky státu, banky bank, spravují devizové rezervy státu, reprezentují stát v měnové oblasti.

Emisní funkce

Centrální banka, jako jediná banka ve státě, má oprávnění emitovat hotovostní peníze, především bankovky, popřípadě i mince. Emisi hotovostních peněz lze považovat za jednu z nejstarších funkcí centrální banky. Důvodem, proč byla emise hotovostních peněz dána do rukou centrální banky, je zejména ve sjednocení hotovostních peněz na daném území státu. Ze zákona má Česká národní banka výkonnou a legislativní odpovědnost v oblasti hotovostního peněžního oběhu. Legislativní odpovědnost spočívá v přípravě zákonných norem a prováděcích právních předpisů pro hotovostní oběh. Z hlediska výkonné odpovědnosti odpovídá za zásobování oběhu dostatečným množstvím mincí a bankovek i za jejich kvalitu. Tyto normy upravují vzhled a náležitosti hotovostních peněz, pravidla jejich emise, oběhu, výměny v případě poškození nebo opotřebení atd. (Dvořák, 2005).

Provádění měnové politiky

Prostřednictvím měnové politiky je naplňován primární cíl centrální banky, proto je provádění měnové politiky nejvýznamnější funkcí. Centrální banka využívá měnově politické nástroje, kterými ovlivňuje množství peněz v oběhu, úrokové sazby, popřípadě měnový kurz (Dvořák, 2005).

Regulace a dohled bankovního systému

Centrální bance byla přidělena velmi významná úloha v tržní ekonomice, a to navrhování a prosazování pravidel činnosti bankovních institucí v zemi. V prvním případě se jedná o regulaci, v druhém o dohled. Za neplnění pravidel musejí banky nést odpovědnost, včetně možnosti ztráty bankovní licence a ukončení činnosti. Regulace bankovního systému centrální bankou a dohled nad ním úzce souvisejí s výkonem měnové politiky a některými dalšími funkcemi. Ve všech vyspělých ekonomikách je centrální banka hlavní institucí regulace. V oblasti dohledu je postavení centrálních bank v různých zemích různé. V České republice je jedinou institucí dohledu bank centrální banka, zatímco v Německu je naopak postavení centrální banky v oblasti dohledu málo významné (Revenda a kol., 2012).

Funkce banky státu

Centrální banka vystupuje často jako banka státu, to znamená, že vykonává bankovní služby pro vládní instituce, a to jak na centrální úrovni, tak i na úrovni municipální. Vztahy České národní banky se státem jsou upraveny zákonem, na jehož základě může ČNB provádět pro stát následující činnosti:

- vede účty podle zákona o rozpočtových pravidlech,
- vede evidenci cenných papírů,
- plní poradní funkci vůči vládě,
- dává do prodeje státní dluhopisy (Dvořák, 2005).

Funkce banky bank

Centrální banka vystupuje jako banka pro ostatní banky, to znamená, že si mohou banky od centrální banky vypůjčovat úvěry, na druhé straně mohou a také do jisté míry musí u centrální banky ukládat své depozita. Také může centrální banka provádět pro banky další bankovní činnosti. Obchody, které mezi sebou provádí, lze rozdělit do několika oblastí:

- poskytování úvěrů při potížích s likviditou,
- zásobování bank oběživem,
- vedení účtů a provádění mezibankovního platebního styku,
- depozitně-úvěrové obchody (Dvořák, 2005).

Funkce správce devizových rezerv

Centrální banka shromažďuje devizové rezervy státu a operuje s nimi na devizovém trhu. Tyto operace mají čtyři základní motivy:

- získávat výnosy z devizových rezerv,
- ovlivňovat úroveň a vývoj měnového kurzu domácí měny k zahraniční měně,
- zabezpečit devizovou likviditu země,
- udržovat hodnotu devizových rezerv (Revenda a kol., 2012).

Funkce reprezentanta státu v měnové oblasti

Centrální banka vystupuje vůči domácí veřejnosti a zahraničí jako reprezentant ve všech otázkách týkajících se měnové politiky. Její činnost spočívá především v informovanosti veřejnosti o měnovém vývoji, jeho hlavních problémech a způsobech řešení. Banka by měla neustále vysvětlovat své přístupy a přesvědčovat o jejich správnosti a nutnosti a systematicky tak budovat a upevňovat svoji důvěryhodnost u veřejnosti. Je také rovněž mluvčím státu v měnových otázkách vůči zahraničí a reprezentuje zemi na zasedáních Mezinárodního měnového fondu, Světové banky, Banky pro mezinárodní platby apod. (Revenda a kol., 2012).

2.3 Obchodní bankovníctví

Jedním z nejvýznamnějších finančních zprostředkovatelů v každé tržní ekonomice jsou obchodní banky. Jsou to podniky se specializací na obchodování s penězi a poskytování služeb spojených s úschovnou a pohybem peněžních fondů mezi různými ekonomickými subjekty (Landorová a kol., 2007).

2.3.1 Banky

Banky jsou ve své podstatě podniky, které mají ve srovnání s jinými podnikatelskými subjekty řadu specifických rysů, projevujících se v jejich postavení a celkovém významu v ekonomice. Základní cíl činnosti je však shodný jako u kteréhokoli jiného podniku. K vymezení banky je nutno přistupovat ze dvou hledisek:

- funkční hledisko – vychází z ekonomických funkcí a činnosti bank,
- právní hledisko – je založeno na přesném vymezení banky v příslušné právní normě.

Z funkčního hlediska bývá banka označována jako druh finančního zprostředkovatele a jeho hlavní činností je zprostředkování pohybu finančních prostředků mezi jednotlivými ekonomickými subjekty. Funkční hledisko však jednoznačně nevymezuje, kdy je podnik bankou a kdy nikoliv, proto musí existovat zcela jednoznačné právní vymezení banky. Existují základní podmínky, které musí banka splňovat:

- musí být právnické osoby se sídlem v České republice, založené jako akciové společnosti,
- přijímají vklady od veřejnosti, vkladem se rozumí svěřené peněžní prostředky, které představují závazek vůči vkladateli. Přijímání vkladů od veřejnosti smějí provádět výhradně banky,
- poskytují úvěry, za které se považují dočasně poskytnuté peněžní prostředky,
- k výkonu činnosti jsou vybaveny bankovní licencí, kterou uděluje Česká národní banka. K získání bankovní licence musejí žadatelé splnit poměrně náročné podmínky ČNB (Revenda a kol., 2012).

2.3.2 Základní funkce bank

Úloha bank v tržní ekonomice je různorodá a v mnoha směrech i nezastupitelná. Banky plní celou řadu různých funkcí. Revenda a kol. (2012) rozlišuje čtyři základní funkce banky:

- finanční zprostředkování,
- emise bezhotovostních peněz,
- provádění platebního styku,
- zprostředkování finančního investování na peněžním a kapitálovém trhu.

Finanční zprostředkování banky provádějí na ziskovém principu, a tudíž se snaží umisťovat kapitál tam, kde přináší nejvyšší zhodnocení. Tento princip vytváří podmínky pro přelévání peněžních prostředků do těchto oblastí, oborů či podniků, kde je jejich zhodnocení nejvyšší a také nejefektivnější.

Jedinou institucí na světě, která může emitovat hotovostní peníze, je centrální banka, ovšem bezhotovostní peníze mohou emitovat také komerční banky.

Další důležitou funkcí banky je provádění platebního styku. Tím, že banky vedou účty pro velký počet klientů, mohou provádět jejich vzájemné platby pouhým účetním převodem bez potřeby převodu hotovostních peněz. Bezpečný, rychlý a relativně levný platební styk je jednou ze základních podmínek zdravého vývoje ekonomiky.

Zprostředkování finančního investování spočívá v tom, že banky pro své klienty na jedné straně provádějí emisi cenných papírů, na straně druhé potom zprostředkovávají i jejich nákupy, popřípadě jiné investiční obchody.

2.3.3 Platební styk a jeho formy

Platební styk lze definovat jako vztah mezi plátcem a příjemcem platby, při kterém dochází k uskutečnění platby a který je realizován buď přímo mezi nimi, nebo prostřednictvím převádějících institucí (Jiříček, 2002).

Platební styk je zdrojem výnosů. Rychlost a přesnost jeho provádění ukazuje konkurence schopnost každé banky a je jednou ze základních podmínek efektivně fungující tržní ekonomiky. Zprostředkování platebního styku a zúčtování jsou služby, jimiž banky na bankovních účtech klientů provádějí peněžní úhrady, obstarávají inkasa, přijímají vklady a provádějí výplaty z těchto účtů (Polidar, 1999).

Jiříček (2002) člení platební styk, resp. platební systémy a platební nástroje, podle několika kritérií:

a) Podle teritoria, kde platební styk probíhá:

- tuzemský platební styk – odehrává se mezi subjekty jednoho státu a v měně tohoto státu,
- zahraniční platební styk – charakteristické jsou platební transakce mezi subjekty různých států, jedná se o platby vyšlé a došlé ze zahraničí a také sem patří platby mezi tuzemskými subjekty, uskutečněné v zahraničí.

b) Podle náležitosti průvodních dokumentů:

- nedokumentární platební styk – jedná se zejména o bezhotovostní převody, které jsou především v zahraničním platebním styku označovány jako tzv. hladké platby,
- dokumentární platební styk – jeho náplní jsou platby vyžadující vznik a předložení přesně specifikovaných obchodních dokumentů.

c) Podle organizace bankovního platebního systému:

- vnitrobankovní platební styk – zúčtování platby mezi účty klientů téže banky,
- mezibankovní platební styk – zúčtování platby mezi účty, které mají plátce a příjemce vedeny u různých bank.

Dvořák (2005) pak navíc podle formy platebního styku:

- hotovostní platební styk – zde dochází mezi plátcem a příjemcem k přesunu peněz v hotovosti,
- bezhotovostní platební styk – při něm dochází k úhradě pouze bezhotovostním převodem na účtech plátců a příjemců u bank, tj. bez použití hotových peněz.

2.3.4 Bilance obchodní banky

Postavení obchodní banky jako dlužníka a věřitele je nejvíce zřejmé ze schématu rozvahy obchodní banky. Rozvaha je základní účetní výkaz, který vypovídá o podnikatelské činnosti banky, dalším je výkaz zisku a ztráty. Tabulka 2.1 zobrazuje rozvahu obchodní banky, její aktiva a pasiva.

Tab. 2.1: Rozvaha obchodní banky

AKTIVA	PASIVA
1. Pokladní hotovost	1. Závazky vůči centrální bance
2. Vklady u centrální banky	2. Závazky vůči jiným peněžním ústavům
3. Vklady u peněžních ústavů a úvěry peněžním ústavům	3. Závazky vůči nebankovním klientům
4. Státní pokladniční poukázky	4. Závazky z emitovaných vlastních dluhopisů
5. Státní dluhopisy	5. Účelové rezervy
6. Jiné cenné papíry	6. Podřízený dluh
7. Úvěry klientům	7. Základní kapitál
8. Majetkové účasti	8. Zákonné rezervní fondy
9. Hmotný a nehmotný majetek	9. Ostatní fondy
10. Vlastní akcie, pohledávky za akcionáři	10. Ostatní pasiva
11. Ostatní aktiva	
Podrozvahové položky: potenciální aktiva, pasiva a rezervy	

Zdroj: Landorová a kol. (2007)

Zdroje obchodní banky obsažené v pasivech její účetní rozvahy jsou používány k financování jejich aktiv. Dále je podrobněji rozebrána rozvaha obchodní banky v Příloze č. 1.

2.4 Charakteristika a systematizace bankovních produktů

V současné době banky provádějí celou širokou paletu činností, které se neustále rozvíjejí a různým způsobem modifikují. Z tohoto důvodu je obtížné vymezit jejich obecnou charakteristiku a systematizaci (Revenda a kol., 2012).

2.4.1 Charakteristické rysy bankovních produktů

Svou podstatou bankovníctví patří do sféry služeb. Jednotlivé služby, které mohou banky svým klientům samostatně nabízet a zpravidla za úplatu provádět, se označují jako bankovní produkty (Dvořák, 2005).

I když se mohou jednotlivé produkty navzájem odlišovat, můžeme za jejich společné podstatné rysy považovat:

- nemateriální charakter,
- dualismus,
- vzájemná propojenost a podmíněnost.

Nemateriální charakter – to znamená, že pro hodnotu bankovního produktu jsou rozhodující nemateriální povahy, zatímco vliv materiální části je zcela zanedbatelný. Z nemateriálního charakteru vyplývají pro bankovní produkty tři významné vlastnosti:

a) nejsou skladovatelné, to znamená, že není možné žádné předzásobení ze strany banky a také že pouze u některých produktů lze oddělit „vyhotovení“ daného produktu a jeho distribuci;

b) jsou abstraktní, jinak řečeno nejsou viditelné, a proto je zapotřebí kvalitní reklama a poradenská činnost, pomocí které banka své produkty představí, vysvětlí jejich přednosti a možnosti využití, to vede k úspěšné činnosti banky;

c) nejsou patentovatelné, to znamená, že bankovní produkty nelze patentově chránit, proto jsou nové produkty rychle viděny u konkurence a žádná banka se nemůže spoléhat na dlouhodobější výhody z toho, že by některý produkt prodávala jen ona (Dvořák, 2005).

Dualismus – pro většinu peněžních činností, včetně bankovních produktů, je charakteristický tzv. dualismus. Jeho podstatou je to, že jednotlivé produkty jsou spojením hodnotové a věcné stránky. Hodnotová stránka bankovního produktu je dána jeho finančním objemem (např. objemem úvěru, bankovního převodu, vkladu). Věcná stránka je naproti tomu

charakterizována počtem jednotlivých produktů (např. počet úvěrových případů, vkladů, bankovních převodů). Rozlišování těchto složek má význam pro vyjádření ziskovosti jednotlivých produktů (Revenda a kol., 2012).

Vzájemná propojenost a podmíněnost – vyplývá na jedné straně z vlastní podstaty produktů, kdy jeden nemůže fungovat bez druhého (např. banka nemůže provádět bezhotovostní platební styk, aniž by vedla svým klientů běžné účty) a na druhé straně spočívá ve vědomém propojování některých produktů s cílem nabídnout klientovi lepší služby, např. automatické uložení prostředků na běžném účtu do výnosnějších forem, pokud stav na účtu přesáhne dohodnutou výši (Revenda a kol., 2012).

Podle Dvořáka (2005) je vzájemná propojenost a podmíněnost bankovních produktů pro banku velmi důležitá zejména ze dvou hledisek:

- a) je třeba ji zohledňovat při volbě struktury nabízených produktů. Některé produkty by i přes docela výhodné podmínky nemusely najít dostatečnou klientelu, pokud by banka současně nenabízela některé související produkty (např. poměrně dobře úročené běžné účty nemusí přilákat klienty, pokud banka nebude nabízet k účtům platební karty),
- b) moci využít ji při stanovení cen produktů, pokud existuje těsná propojenost u některých produktů, může určitý produkt prodat velmi levně s cílem přilákat klienta.

2.4.2 Systematizace bankovních produktů

Revenda a kol. (2012) uvádí, že systematizace bankovních produktů není vzhledem k jejich velkému počtu a značné různorodosti jednoduchou záležitostí. Existuje celá řada přístupů k členění bankovních produktů vzájemně se lišících volbou kritérií, podle nichž se systematizace provádí.

Dvořák (2005) rozlišuje: *produkty dle odrazu v bilanci* - je velmi rozšířený, možná až klasický přístup členění bankovních produktů na aktivní, pasivní a neutrální.

- Aktivní bankovní obchody jsou takové, které se nacházejí v aktivech rozvahy banky. Banka při nich vystupuje v roli věřitele, vznikají jí různé pohledávky (např. při poskytování úvěrů) nebo jí vznikají v jejich důsledku vlastnická práva (např. při zakoupení majetkových cenných papírů).
- Pasivní bankovní obchody – se nacházejí v bilanci banky na straně pasivní. Jedná se především o obchody, kdy banka získává na úvěrové bázi cizí kapitál (např. příjem vkladů). Banka zde vystupuje v roli dlužníka, vznikají jí různé závazky. Vzhledem

k tomu, že součástí pasiv je i vlastní kapitál banky, bývají do pasivních obchodů někdy zařazovány i operace související s vlastním kapitálem banky.

- Neutrální bankovní obchody – jsou takové obchody, při nichž banka nevystupuje v roli věřitele ani dlužníka. Proto se tyto obchody neobjevují v rozvaze banky, jsou rozvahově neutrální. Do této skupiny lze zařadit poměrně různorodou skupinu bankovních obchodů. Patří sem obchody, při kterých banka provádí určitou službu pro klienta, aniž by jí z toho vznikala pohledávka či závazek, ale také obchody, které pro banku představují budoucí pohledávku či závazek, ty jsou vykazovány v podrozvaze banky.

Produkty dle účelu použití – modernější přístupy k systematizaci bankovních produktů odbočují od klasického přístupu, který vychází elementárně z pohledu banky a jehož podstatou je bilanční odraz daného produktu. V poslední době banky svou činnost přizpůsobují potřebám svých klientů. Tento přístup odráží i systematizace bankovních produktů, která primárně třídí bankovní produkty z hlediska účelu, jakou daný bankovní produkt plní pro klienta banky. Podle tohoto přístupu lze rozdělit bankovní produkty do pěti základních skupin:

1. Finančně úvěrové produkty – z hlediska klienta představují možnosti získání finančních prostředků na úvěrovém principu. Jedná se o různé formy bankovních úvěrů, záruk a další formy financování, v rámci kterých banka poskytuje časově omezené finanční prostředky na úvěrovém principu.

2. Depozitní (vkladové) produkty – z hlediska klienta znamenají možnosti uložení dočasně volných prostředků v bance.

3. Platební produkty – jsou využívány klientem k provádění nejrůznějších úhrad nebo naopak inkas splatných pohledávek včetně souvisejících služeb, jako je zajištění proti platební neschopnosti apod.

4. Produkty investičního bankovníctví – pro klienta znamenají možnosti finančního investování, získávání zdrojů nebo zajištění prostřednictvím nástrojů peněžního a kapitálového trhu, dále služby spojené s úschovnou a správou investičních nástrojů, také poradenské služby, restrukturalizace podniků apod.

5. Pokladní a směnárenské produkty – představují pro klienty jednak různé transakce s hotovými penězi (např. výměna poškozených bankovek) a jednak směnu hotových peněz z jedné měny do druhé.

V rámci těchto základních skupin jsou obsaženy i bankovní produkty, které s uvedenými produkty úzce souvisejí, resp. je přímo doplňují. Produkty se vzájemně doplňují, prolínají a také i podmiňují.

Produkty dle klientského segmentu – z hlediska klientské segmentace je možno se setkat s členěním bankovních produktů do dvou následujících skupin:

- retailové produkty se vyznačují tím, že se týkají poměrně menších částek, ale naopak velkého počtu transakcí,
- whosalové produkty jsou většinou spojeny s většími částkami, často mají mnohem individuálnější podobu.

Uvedené rozlišování je důležité z hlediska banky kvůli nastavení parametrů produktů v obou skupinách, včetně postupů při jejich poskytování a zpracování.

2.4.3 Cena bankovních produktů

Cena nabízených produktů má velmi důležitou roli jak v bankovníctví, tak v jiných odvětvích služeb. Cena bankovních produktů je výsledkem cenové politiky banky, kam můžeme zahrnout veškerá rozhodnutí banky týkající se ceny stávajících i nově zaváděných produktů (Dvořák, 2005).

Za hlavní cíl cenové politiky banky je možno považovat stanovení takových cen bankovních produktů, které by zaznamenaly dostatečnou ziskovost banky, udržely, popřípadě zlepšily konkurenční postavení na bankovním trhu ve srovnání s ostatními bankami, udržely nákladovost banky a jejich útvarů spojených s daným produktem (Dvořák, 2005).

Druhy cen bankovních produktů – ceny bankovních produktů se mohou vyskytovat v řadě různých forem, jejich přesné vymezení je obtížné provést. Dvořák (2005) považuje za základní druhy cen bankovních produktů:

- úroky – cena za časově omezené poskytnutí finančního prostředku, zejména poskytnutí úvěru,
- provize za prémie – cena za poskytnutí takového produktu, kde banka na sebe přebírá určité riziko (např. premie za prodej opce bankou),
- přímé poplatky – cena za takový bankovní produkt, s kterým má banka spojené určité náklady, ale nevyplývá z nich pro banku přímo převzetí rizika (např. poplatky za vedení účtu),
- nepřímé poplatky – jsou rovněž cenou za poskytnutí určitého produktu, kdy banka nepřebírá riziko.

2.4.4 Běžný účet – základna platebního styku

Základním a nejčastěji žádaným produktem, který poskytují banky svým klientům, podnikatelským subjektům i občanům, je zřizování a vedení běžného účtu. Běžný účet lze chápat jako základní stavební kámen bankovních služeb, na který pak navazují další služby banky, jako např. depozitní produkty, zajišťování obchodů v oblasti investičního bankovníctví, komplexní zajišťování platebního styku a zúčtování, poskytování různých druhů úvěrů, zabezpečení komplexního financování firmy či podniků a v neposlední řadě také poskytování služeb s vazbou do zahraničí (Schlossberger a Soldánová, 2007).

Dokumentace ke zřízení běžného účtu

Banky mohou zřizovat a vést běžné účty tuzemcům i zahraničním klientům, a to jak právnickým osobám, tak i fyzickým osobám. Běžný účet lze zřídit buď v českých korunách, tedy v domácí měně, nebo v jakékoli cizí měně dle nabídky jednotlivých bank. Účelem běžného účtu je zejména zajištění platebního styku tuzemského i zahraničního. Běžný účet lze členit dle subjektu na právnické a fyzické osoby, dále na tuzemce a cizozemce apod. viz tabulka 2.2.

Tab. 2.2 Členění běžného účtu dle subjektu

Hledisko	Členění
Právní způsobilost klienta	Právnické osoby – tuzemci
	Právnické osoby – cizozemci
	Právnické osoby pro potřeby jejich organizačních jednotek bez právní subjektivity
	Fyzické osoby – podnikatelé tuzemci
	Fyzické osoby – podnikatelé cizozemci
	Fyzické osoby – občané tuzemci
	Fyzické osoby – občané cizozemci
	Ostatní druhy klientů

Zdroj: Schlossberger a Soldánová (2007)

Běžné účty jsou zřizovány na základě smlouvy, která musí mít písemnou podobu. K tomu, aby mohla být tato smlouva řádně uzavřena, vyžaduje banka od klienta další doklady, které osvědčují jeho právní subjektivitu a dokládají jeho totožnost a lze podle ní provést řádnou identifikaci klienta. Tyto doklady spolu s podpisovým vzorem k běžnému účtu a smlouvou o běžném účtu tvoří nezbytnou součást tzv. klientské dokumentace (Schlossberger a Soldánová, 2007).

Podle Schlossbergera a Soldánové (2007) je další základní součástí dokumentace každého běžného účtu podpisový vzor. Podpisový vzor je obvykle vyhotovován na formuláři banky. Banky přistupují k vyplňování podpisových vzorů k běžnému účtu různě, je však potřeba dodržovat určité zásady, které lze shrnout do těchto bodů:

- jasně identifikovat majitele účtu,
- dbát na zřetelné podepsání příslušných osob do podpisového vzoru,
- vyžadovat podpis, který vyjadřuje souhlas majitele účtu s oprávněností osob zmocněných disponovat prostředky na účtu.

Aby nemohlo dojít k záměně podpisových vzorů různých klientů, musí formulář obsahovat:

- určení majitele účtu ve všech jeho podrobnostech,
- číslo účtu, ke kterému se daný podpisový vzor vztahuje,
- přesnou identifikaci toho, o čí podpis jde,
- datum a podpis majitele účtu.

Smlouva o zřízení a vedení běžného účtu

Schlossberger a Soldánová (2007) zdůrazňují, že pokud jsou vyhotoveny všechny potřebné dokumenty k tomu, aby mohl být učiněn právní úkon uzavření a vedení účtu, je potřeba sepsat písemnou smlouvu, která musí obsahovat všechny potřebné náležitosti, kterými jsou zejména:

- označení smluvních stran, které smlouvu o běžném účtu uzavírají,
- zmínka na příslušný zákon, na základě kterého tento smluvní vztah vzniká,
- den, ke kterému se účet zřizuje,
- měna účtu,
- přesná identifikace majitele účtu (jméno, trvalé bydliště, rodné číslo, apod.)

Majitel účtu potvrzuje podpisem smlouvy souhlas s těmito podmínkami. Podmínky obsahují zejména:

- způsob disponování s peněžními prostředky na účtu,
- vymezení platebních prostředků, které je klient oprávněn používat,
- případy převodů peněžních prostředků z účtu klienta bez jeho příkazu,
- lhůty pro předkládání platebních příkazů,
- lhůty zúčtování platebních příkazů bankou,
- podmínky a způsob úročení peněžních prostředků na účtu,
- cena služby, tj. cena, za kterou se účet zřizuje, a dále také ceny, za které jsou následně provozovány jednotlivé opera na běžném účtu,
- datum platnosti a účinnosti smlouvy,
- podpisy obou smluvních stran (Schlossberger a Soldánová, 2007).

Zrušení běžného účtu

Majitel má možnost vypovědět smlouvu o zřízení a vedení běžného účtu kdykoliv, a to i bez udání důvodů. Výpověď musí vůči bance učinit pouze majitel účtu, nikoliv osoba zmocněná k nakládání s prostředky na účtu. Listina by měla také obsahovat způsob, jak naložit se zůstatkem na účtu ke dni nabytí účinnosti zrušení účtu (např. výplata v hotovosti nebo převedení na jiný účet bezhotovostním způsobem apod.) (Schlossberger a Soldánová, 2007).

2.4.5 Běžný devizový účet

Běžný devizový účet má podobné parametry jako klasický běžný účet s tím rozdílem, že je vedený v cizí měně. Nejčastěji bývá veden v eurech nebo dolarech, ale některé banky nabízejí i další měny. Při zřízení devizového účtu je důležité vědět, že prostředky vedené v cizí měně jsou vázány ke kurzu koruny a pro devizový účet je tak podstatné, zda koruna k dané měně posiluje nebo naopak oslabuje.

Devizový účet je tedy nejvhodnější pro ty, kteří cestují častěji do zahraničí, je jim vyplácena výplata v cizí měně nebo obchodují v jiných státech (Dvořák, 2005).

Tato problematika bude rozebrána ve třetí a čtvrté kapitole.

2.5 Dílčí shrnutí

Bankovní systém v současnosti tvoří centrální banka a komerční banky, jedná se o dvoustupňový bankovní systém. Kromě toho existuje také jednostupňový bankovní systém. V tomto systému neexistuje centrální banka, nebo naopak existuje pouze jedna banka, která provádí veškeré funkce (v případě centrálně plánované ekonomiky). Vznik centrální banky byl významným mezníkem ve vývoji bankovníctví, její cíle, funkce a nástroje jsou v mnohém odlišné od komerčních bank. Komerční banky jsou nejvýznamnější finanční zprostředkovatelé, poskytující bankovní produkty. Nejčastěji žádaným produktem je běžný účet, který je základnou pro platební styk. Běžný účet je možné vést jak v domácí měně, tak měně zahraniční.

V následující kapitole bude věnována pozornost platebním systémům v eurozóně, které jsou nezbytné pro převody finančních prostředků mezi zeměmi.

3 Platební systémy v eurozóně

K jednomu z nejvýznamnějších národohospodářských úkolů bank v tržní ekonomice patří zabezpečení platebního styku. Pro samotné banky je platební styk jednak zdrojem přímých a nepřímých výnosů, jednak rychlost a přesnost jeho provádění představuje velmi důležitý prvek konkurenceschopnosti každé banky. Zároveň informace vyplývající z platebního styku klientů banky využívají při posuzování jejich bonity (Dvořák, 2005).

3.1 Členění platebních systémů

Z hlediska organizace bezhotovostního platebního styku je významné, jestliže daná platební transakce probíhá v rámci jedné banky či mezi bankami. Dvořák (2005) rozděluje platební systémy do dvou segmentů:

- *vnitrobankovní platební systémy*, v rámci kterých probíhají platby, pokud plátce i příjemce platby jsou klienti jedné banky. Charakteristická je plná automatizace, ze které vyplývá jeho rychlost, spolehlivost i relativně nízké náklady,
- *mezibankovní platební systémy* zahrnují platby, kdy plátce a příjemce jsou klienty jiných bank. K zabezpečení těchto plateb musí existovat určité propojení mezi bankami.

Mezibankovní platební systémy mohou být provozovány na národní úrovni (mezi bankami v jedné zemi) a na úrovni mezinárodní (mezi bankami z různých zemí).

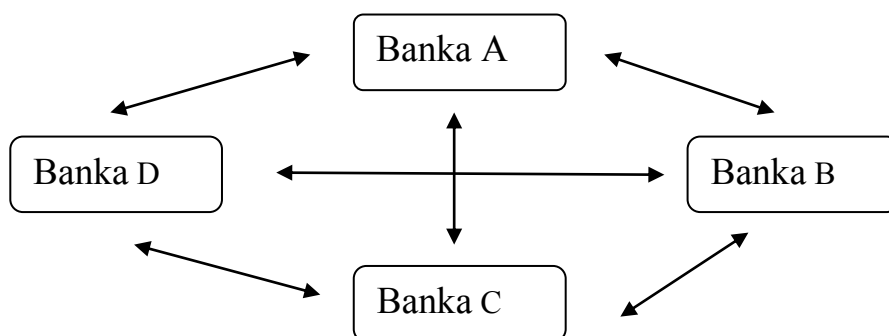
Dvořák (2005) uvádí, že proces převodu platebních prostředků mezi dvěma bankami má vždy dva důležité aspekty:

- *přenos informací* – v současné době je obvykle prováděn elektronickou cestou a zahrnuje i potřebnou ochranu, forma a způsob předávání dat vyplývá z pravidel daného platebního systému (např. SWIFT – Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication),
- *zúčtování platby* – zahrnuje zatížení účtu plátce (banky plátce) a připsání částky ve prospěch účtu příjemce (banky příjemce). Zúčtování platby mezi dvěma bankami může probíhat dvojím způsobem:
 1. *Přímým spojením bank přes vzájemně otevřené korespondentské banky* – účty, prostřednictvím kterých se platební styk mezi bankami odehrává, se označují jako korespondentské účty, lze je rozdělit na dva druhy:

- nostro účet - účet, který má banka (z jejíhož pohledu účty posuzujeme) otevřen u jiné banky,
- loro neboli vostro účet – účet, který vede banka pro jinou banku.

Z obrázku 3.1 je patrné, že k přímému provedení platby banka potřebuje přímé bankovní spojení s jinou bankou.

Obr. 3.1: Princip zúčtování prostřednictvím korespondentských bank

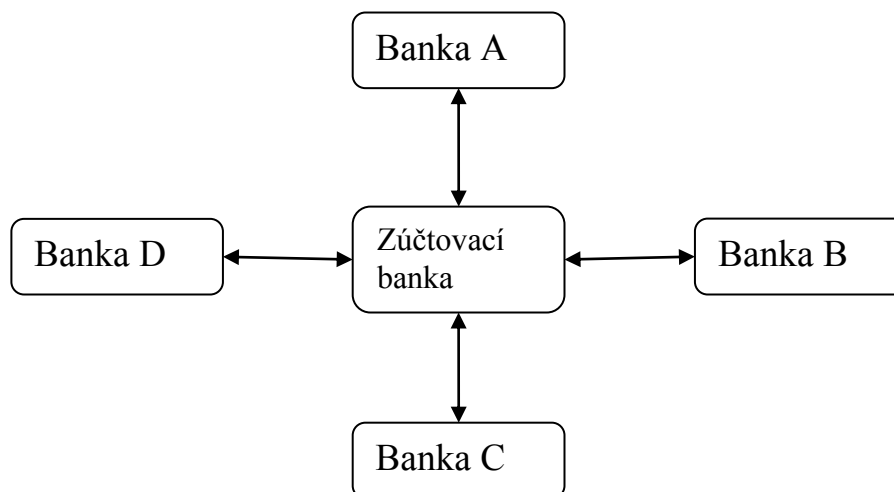

Zdroj: Dvořák (2005), vlastní zpracování.

2. *Prostřednictvím zúčtovací banky (clearing)* – na kterou jsou jednotlivé banky napojeny přes účty otevřené u této banky, a tato banka provádí vzájemné zúčtování plateb mezi napojenými bankami, tzn., že jednotlivé zúčastněné banky neprovádějí platební styk přímo navzájem mezi sebou. Využívá se především na národní úrovni k provádění tuzemského platebního styku.

Obrázek 3.2 znázorňuje, že jednotlivé zúčastněné banky neprovádějí platební styk přímo navzájem mezi sebou. Platební styk je prováděn pomocí zúčtovací banky.

Obr. 3.2: Princip mezibankovního platebního systému se zúčtovací bankou

Zdroj: Dvořák (2005), vlastní zpracování.

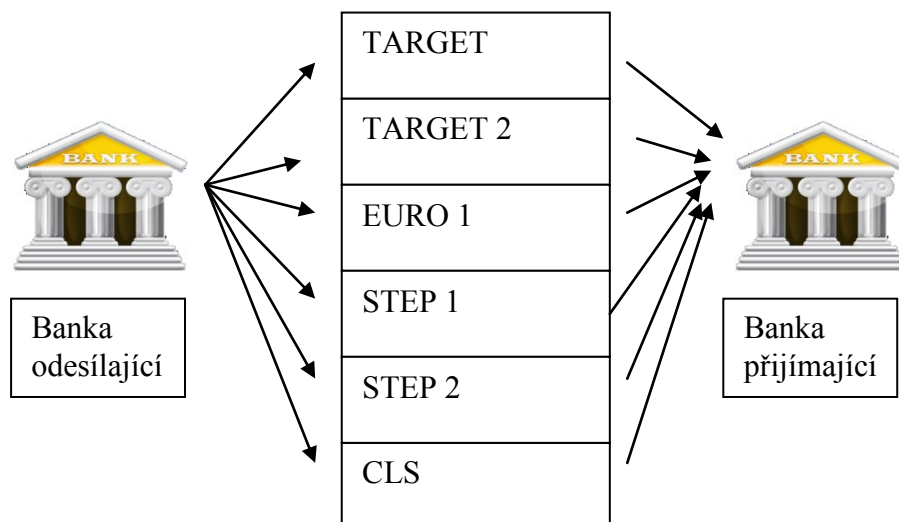
Dvořák (2005) uvádí, že clearingový platební systém může fungovat na:

- netto principu – vzájemné zúčtování veškerých plateb se provádí za určité období a na konci tohoto období zúčtovací banka připíše platby ve prospěch nebo v opačném případě na vrub účtu dané banky,
- brutto principu – spočívá v zúčtování plateb po platbě bez vzájemného kompenzování došlých a odeslaných plateb.

3.2 Přeshraniční platební styk v eurozóně

Zejména v souvislosti se zavedením jednotné měny začal v Evropě podstatně narůstat význam platebních systémů. V následujícím obrázku bude představeno šest možných přístupů zúčtování přeshraniční platby, které budou dále podrobněji rozebrány.

Obr. 3.3 Možné přístupy zúčtování přeshraniční platby

Zdroj: Schlossberger a Soldánová (2007), vlastní zpracování

Než budou rozebrány tyto platební systémy, bude věnována pozornost IBAN a BIC a systému SWIFT, který slouží k předávání zpráv mezi jednotlivými finančními institucemi a tvoří tak infrastrukturu nutnou pro hladké fungování platebních systémů.

IBAN a BIC – podstatné náležitosti přeshraničního platebního příkazu

Každá platba v rámci přeshraničního převodu musí obsahovat, kromě běžných podstatných náležitostí platebního příkazu, dvě nutné náležitosti:

- IBAN – International Bank Account Number,
- BIC – Bank Identifier Code.

IBAN je bankovní spojení přeshraničního platebního styku, které má závaznou strukturu a je užíváno všemi bankami zemi Evropského hospodářského prostoru. IBAN může mít až 34 znaků a jeho odsouhlasená forma je pak pro členský stát závazná.

BIC slouží k identifikaci odesílatele a příjemce swiftové zprávy a také k identifikaci swiftových bank. BIC konkrétní banky je osmi nebo jedenáctimístná a skládá se z následujících kódů:

- kód banky, který identifikuje banku pomocí čtyř abecedních znaků,

- kód země, identifikujícího zemi nebo geografické území, na němž je umístěno sídlo banky nebo jiného konkrétního uživatele,
- kódu místa, který identifikuje pomocí dvoumístného alfanumerického znaku region nebo město, v němž je umístěno sídlo uživatele,
- příp. kód pobočky, který je volitelnou součástí BIC a skládá se ze tří alfanumerických znaků.

BIC a IBAN se používají v příhraničním platebním styku zejména proto, aby urychlily a zautomatizovaly celý proces zpracování platby od příkazce až k příjemci platby (Schlossberger a Soldánová, 2007).

S. W. I. F. T.

Schlossberger a Soldánová (2007) představují zkratku S. W. I. F. T. (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication), která vystupuje jako Společnost pro celosvětovou mezibankovní finanční telekomunikaci, kterou provozuje mezinárodní, počítači řízenou telekomunikační síť. Tato síť spojuje účastnické banky i další finanční instituce a umožňuje jim rychlý, spolehlivý a hlavně bezpečný přenos dat týkajících se platebních a finančních transakcí a dalších souvisejících informací.

Dvořák (2005) definuje SWIFT jako mezinárodní počítačovou síť, která umožňuje napojeným bankám po celém světě velmi rychlé a bezpečné vzájemné bezdokladové předávání příkazů a informací. Prostřednictvím SWIFTu si banky navzájem pouze předávají různé zprávy, SWIFT ovšem není žádný mezinárodní clearingový systém. SWIFT je k dispozici po celých 24 hodin 7 dnů v týdnu. Zaslání zprávy z jedné banky do druhé trvá jen pár sekund.

Největší předností této sítě je její široký mezinárodní rozsah. Na konci roku 2003 již spojovala více než 7 500 bank a finančních institucí z 200 zemí světa. Vysoká adaptabilita na potřeby bank a jejich platebních systémů patří k její další přednosti (Schlossberger a Soldánová, 2007).

Přínosy ze zavedení systému SWIFT a širokého zapojení bankovních a ostatních finančních subjektů v mezinárodním měřítku jsou nemalé a souvisejí zejména s vytvořením jednotně používaných standardů pro kompletní škálu bankovních operací. Schlossberger a Soldánová (2007) zaznamenávají přínosy zejména v následujícím:

- efektivnější využití vložených finančních prostředků,
- snížení rizika při přenosu zpráv,

- zvýšení produktivity zpracování finančních informací díky automatizaci,
- snížení nákladů na přenos,
- přímý přístup k finančním institucím na celém světě.

Velmi důležitá je skutečnost, že SWIFT je otevřenou organizací pro nové členy, resp. účastníky a uživatele, s tím se stává systémem, který je nucen reagovat na potřeby nových uživatelů a neustále se adaptovat na nové podmínky. Rozšiřuje pole své působnosti na další finanční transakce, zavádí nové standardy zpráv, rozvíjí software apod. a tím neustále zlepšuje a rozvíjí své služby (Schlossberger a Soldánová, 2007).

3.2.1 TARGET

Platební systém TARGET (Trans-European Automated Real-Time Gross-Settlement Express Transfer System) zahájil svou činnost 4. ledna 1999, jeho zavedení mělo těsnou souvislost se zavedením jednotné měny a zřízením Evropské centrální banky (ECB), (Jílek, 2004).

Systém TARGET je systémem nadnárodním, který je organizován Evropským systémem centrálních bank (ESCB). TARGET lze charakterizovat jako centralizovaný platební a zúčtovací systém, který spojuje lokální systémy centrálních bank členských zemí EU, příp. Evropského hospodářského prostoru (EHP), (Schlossberger a Soldánová, 2007).

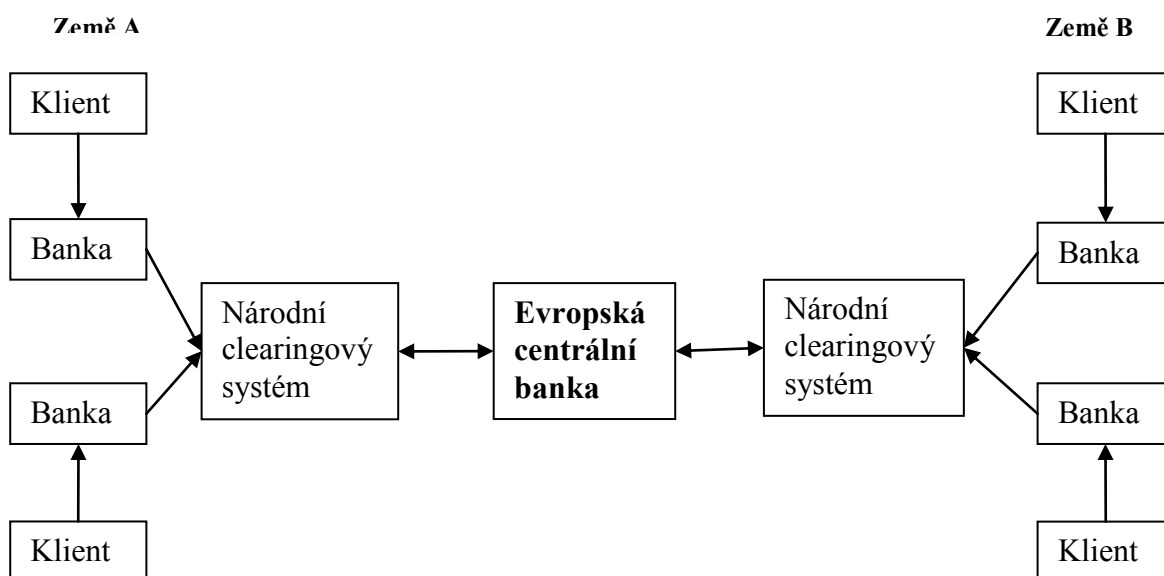
Dle Dvořáka (2005) je základní princip systému TARGET založen na propojení jednotlivých národních platebních systémů v členských zemích EHP, platebního systému Evropské centrální banky, který zahrnuje technickou infrastrukturu a procedury umožňující propojení jednotlivých komponentů systému. V TARGETu tak mohou být kromě zemí eurozóny, pro které je účast povinná, zapojeny i národní platební systémy zemí EHP. V současné době se jedná o Dánsko, Švédsko a Velkou Britanii. Systém TARGET paří mezi systémy určené pro zúčtování relativně větších částek. Systém sice nemá žádný limit z hlediska maximální a minimální výše jedné platby, nicméně, vzhledem k ceně jedné transakce by zúčtování menších částek nebylo příliš vhodné.

Jílek (2004) uvádí, že země, které nejsou členy eurozóny, musejí prostřednictvím svých centrálních bank složit každý den ráno u ECB částku 3 mld. eur či 1 mld. eur. Mezi zeměmi eurozóny a ostatními zeměmi EU je rozdíl v tom, že země eurozóny mají neomezený přístup k úvěru od ECB, zatímco druhá skupina zemí má přístup k úvěru ECB omezený částkou 1 mld. eur v jednom dni. Mohou sice získat vyšší úvěry, ale při vysokých sankcích. V případě

zemí EHP kromě zemí EU, tj. Norska, Islandu a Lichtenštejnska, je uplatněn tzv. vzdálený přístup.

Obrázek 3.4 zobrazuje zúčtování prostřednictvím systému TARGET.

Obr. 3.4 Zúčtování prostřednictvím systému TARGET

Zdroj: Schlossberger a Soldánová (2007), vlastní zpracování.

3.2.2 TARGET 2

V souvislosti s rozšířením EU, ke kterému došlo v květnu 2004, a s rostoucími požadavky účastníků vznikla potřeba úprav stávajícího systému, jejímž výsledkem je TARGET 2. Tento systém přinesl řadu změn, Dvořák (2005) uvádí tyto:

- systém pracuje na základě jednotné technické platformy,
- základní služby poskytované všemi složkami systému podléhají jednotné cenové struktuře, ať už se jedná o domácí nebo přeshraniční platby,
- systém umožňuje mnohem efektivnější řízení potřeby likvidity,
- systém je více integrován s přidruženými platebními systémy.

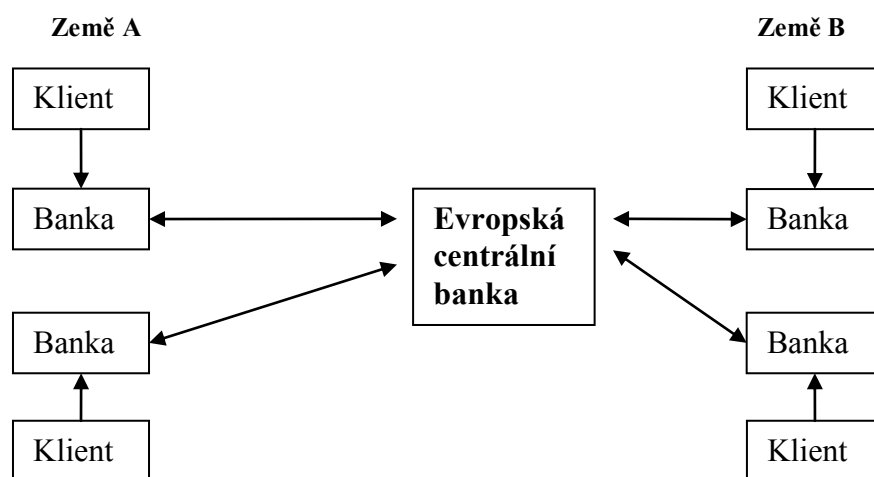
3.2.3 EURO 1

Další ze zúčtovacích systémů, který je funkční již od roku 1985, je tzv. Evropský clearingový systém (ECS), který je organizován Evropskou bankovní asociací (EBA). ECS je soukromý systém členských bank pro zúčtování operací v eur, který pracuje na netto principu a v současné době nese název EURO 1 (Schlossberger a Soldánová, 2007).

Jílek (2004) uvádí, že EURO 1 je přeshraniční platební systém pro eurové platby o velkých hodnotách. Jedná se o čistý platební systém, kdy na konci každého dne probíhá započtení všech platebních příkazů nashromážděných za daný den. Výsledné čisté platby se na konci daného dne vypořádají členskými bankami prostřednictvím systému TARGET (systém je jako jediný on-line napojen na TARGET). Do systému je nyní zapojeno asi 74 bank z dvaceti zemí (15 zemí EU a evropské pobočky australských, japonských, norských, švýcarských a amerických bank). Kromě toho má asi 35 přidružených členů.

Následující obrázek zobrazuje zúčtování prostřednictvím systému EURO 1.

Obr. 3.5 Zúčtování prostřednictvím systému EURO 1

Zdroj: Schlossberger a Soldánová (2007), vlastní zpracování

3.2.4 STEP 1

STEP 1 je soukromý euroclearingový systém. Funguje od listopadu 2000 a jeho úkolem je zpracovávat zejména obchodní přeshraniční platby malého objemu, zkrátit dobu převodů a

podporovat používání bankovních standardů. Systém má asi 200 členských bank (Jílek, 2004).

3.2.5 STEP 2

STEP 2 zahájil svou činnost v dubnu 2003. V současné době má 31 členských bank. Jde o celoevropský automatizovaný systém, založený na obecně přijatých průmyslových standardech a nejnovějších technologiích. Je určený pro převádění přeshraničních převodů a domácích plateb velkého objemu. Členy tohoto systému jsou členské banky systémů EURO 1 a STEP 1 (Kalabis, 2013).

3.2.6 CLS

CLS (Continuous Linked Settlement System) je na rozdíl od výše uvedených platebních systémů, systémem víceměnovým, který se využívá pro zúčtování devizových transakcí pracujících v reálném čase. Transakce jsou účetně vyrovnávány CLS bankou, u které mají členové systému otevřeny víceměnové účty. V roce 2002 zahájil svou činnost a pracoval s následujícími měnami: EUR, GBP, USD, CHF, CAD, YPY a AUD. V současné době provádí transakce již v 17 měnách. Systém má 49 členských bank (Pantůčková, 2003).

3.3 Jednotný eurový platební prostor – SEPA

Jednotná oblast pro platby v eurech (SEPA) je oblastí, kde firmy, občané a ostatní subjekty mohou provádět a přijímat platby přeshraniční i vnitrostátní v rámci Evropy za stejných podmínek bez ohledu na zemi, kde se nachází jejich sídlo. Důležitou podmínkou pro vznik a fungování je vytvoření jednotného právního prostředí EU. SEPA je jen dalším logickým krokem po zavedení eurobankovek a mincí v roce 2002. SEPA se týká výhradně plateb v měně EUR a zahrnuje země EHP (= země EU + Island, Lichtenštejnsko, Norsko), Monako a Švýcarsko (přehled zemí SEPA v Příloze č. 2), (ČBA, 2010).

Projekt SEPA byl iniciován Evropskou radou pro platební styk s cílem vytvořit jednotný evropský platební prostor, který přispěje k evropské integraci, vytvoří konkurenční a inovativní trh služeb platebního styku, který přinese vyšší úroveň, efektivnější a cenově výhodnější produkty a možnosti realizace plateb (ČBA, 2010).

3.3.1 Cíl jednotné oblasti SEPA

SEPA má zajistit u eurových plateb odstranění rozdílů mezi platbou přeshraniční i vnitrostátní. Pro občany EU se oba tyto typy mají stát platbami „domácími“, tak aby klient nemusel rozlišovat, zda jde o platbu do jiné země nebo např. jen do sousedního města. K eurovému platebnímu styku tak může stačit jediný účet kdekoliv v rámci SEPA. Přínosem pro klienty je tak větší komfort a pohodlí, a zejména zvýšení konkurence nabízených služeb, které má vést k jejich zlevňování a zrychlení vývoje inovativních řešení (ČBA, 2014).

3.3.2 Vývoj projektu SEPA

Projekt SEPA vznikl především z politicko-hospodářských důvodů. Touto myšlenkou se poprvé zabývala Evropská komise v roce 1990, kdy šlo především o platby na vnitřním trhu. Projekt SEPA je představován jako nejambicióznější projekt v historii Evropské unie. Skutečnost, že EU je tvořena různými státy a stejně tak různorodými vnitřními předpisy upravujícími platební styk i standardy obchodování finančních institucí, nastal problém obtížnosti a rizik požadovaných změn, a proto bylo zapotřebí rozplánovat tyto změny na delší časové období v podobě jednotného harmonogramu. Ten byl v prosinci 2004 přijat Evropskou radou pro platební styk. Zavádění SEPA bylo rozplánováno na období 2004-2010 a rozčleněno na 3 fáze.

Prakticky byl proces realizace rozdělen do dvou hlavních fází. První fáze znamenala existenci jak nástrojů pro domácí platební styk, tak současně nové nástroje SEPA. Druhá fáze je o přechodu domácích platebních nástrojů na celoevropský standard až k jejich úplnému zániku – až nakonec zůstanou jen nástroje SEPA, které se budou používat pro národní i přeshraniční převody (ČBA, 2010).

Fáze plánovací

Plánovací fáze byla zahájena v roce 2004 a trvala do roku 2005. Cílem této fáze bylo zjednodušit provádění platebního styku jako takového. Evropská rada pro platební styk ve spolupráci se jednotlivými bankami v průběhu této fáze vytvořila tzv. Soubor pravidel, které se týkaly bezhotovostní úhrady a přímého inkasa. Pravidla stanovovaly provozní postupy, technické normy a byly definovány jednotlivé lhůty a povinnosti zmíněných platebních nástrojů (ČBA, 2012).

Fáze implementační/prováděcí

Tato fáze probíhala od roku 2006 až do roku 2008. Jednalo se o zkušební období. Testovaly se již vytvořené platební nástroje. Cílem této etapy byl návrh nových systémů pro bezhotovostní platby a přímé inkaso a vytvoření rámce pro platební karty a pro infrastrukturu zúčtování a vypořádání plateb. V roce 2007 byla Evropskou bankou vydaná směrnice o platebních službách, která měla být zahrnuta do národních právních řádů, a to do roku 2009. S výjimkou Polska tuto směrnici přijaly všechny členské země do roku 2011 (ČBA, 2010).

Fáze migrační

Migrační fáze byla zahájena v roce 2008. Cílem této fáze je migrace starých platebních nástrojů na nové. V průběhu migrace mohou vedle sebe fungovat staré národní systémy s novými SEPA. Tato fáze je nejnáročnější a zároveň velmi nákladná pro poskytovatele platebních služeb. Jednotná platební zóna SEPA byla dokončena 1. února 2014 (ČBA, 2010).

3.3.3 Nástroje SEPA

Pro jednotlivé nástroje byl vydán Soubor pravidel, kde jsou popsány závazky a povinnosti každého účastníka projektu. Kromě toho existuje celá řada dokumentů se specifikací pravidel.

- Bezhotovostní převod - úhrada:
 - k dispozici od 28. 1. 2008,
 - nutnost splnění požadovaných kritérií:
 - měna EUR, výše převodů není omezena,
 - číslo účtu příjemce musí být ve formátu IBAN,
 - transakce musí obsahovat BIC banky příjemce,
 - platby musí být provedeny nejpozději do 3 dnů.
- SEPA inkasa:
 - poprvé v historii lze inkaso provádět přes hranice v rámci EU,
 - od 2. 11. 2009,
 - nutný papírový nebo elektronický souhlas s inkasem od debetovaného klienta,
 - identifikační číslo příjemce.
- SEPA pro platební karty:

- sjednocení podmínek pro vydávání a používání platebních karet,
- zajištění podmínek – snadno, rychle, bezpečně a pohodlně a za stejných finančních podmínek jako v zemi, kde byla karta vydána (ČBA, 2010).

3.3.4 Realizace SEPA úhrad v ČR, systém CERTIS

Platební styk v ČR se řídí Zákonem č. 284/2009 Sb., o platebním styku, který jednoznačně stanovuje poskytovatelům platebního styku lhůty pro provádění plateb a další povinnosti.

Česká republika patří mezi ty země EU, kde ještě nebylo zavedeno euro. I přesto se však Česká bankovní asociace stala v roce 2004 členem Evropské rady pro platební styk, která byla založena pro koordinaci a řízení projektu SEPA. V roce 2008 byl z rozhodnutí prezidia ČBA zřízen Národní koordinační výbor (NKV) pro zavedení SEPA v ČR. Členy NKV SEPA jsou zástupci Ministerstva financí ČR, ČNB, zástupci profesních podnikatelských a spotřebitelských sdružení ČBA a Sdružení pro bankovní karty. Mezi jeho hlavní cíle patří:

- sledování vývoje SEPA,
- kontrola a monitorování implementace SEPA v ČR,
- koordinace transformačních procesů v platebním styku na služby SEPA,
- komunikace zaměřená na zvýšení informovanosti o projektu SEPA,
- zajištění přípravy Národního plánu implementace SEPA v ČR (ČBA, 2014).

Realizace SEPA je v naší zemi ovlivněna specifickou vlastnickou strukturou bank, kde je velmi zastoupen zahraniční kapitál a z tohoto důvodu je implementace SEPA v jednotlivých bankách ovlivněna hlavně jejich mateřskými institucemi. Banky tak přistupují k SEPA na základně individuálních rozhodnutí nebo v rámci celé finanční skupiny (ČBA, 2010).

Česká republika však není součástí eurozóny, a tudíž se na ni zatím nevztahuje povinnost provádět platby v eurech za běžné tuzemské ceny, a proto naděje na snížení výše poplatků je v současné době minimální. Banky sice zrealizovaly pravidla pro provádění SEPA úhrad, ale ceny se nijak nezměnily (ČBA, 2014).

V současné době nabízí SEPA úhrady v České republice již 13 subjektů. Dle seznamu EPC (European Payments Council) ze 14. února 2014 se jedná o následující subjekty: Česká spořitelna, a.s., Československá obchodní banka, a.s., CITFIN, spořitelní družstvo, Citibank, a.s., Fio banka, a.s., GE Money Bank, a.s., J & T Banka, a.s., Komerční banka, a.s., LBBW

Bank CZ, a.s., PPF Bank, a.s., Raiffeisenbank, a.s., Sberbank CZ, a.s., UniCredit Bank Czech Republic, a.s. (EPC, 2014).

Je potřeba si uvědomit, že nejdůležitějším prvkem bezhotovostního platebního styku v národních podmínkách ČR je platební systém CERTIS (Czech Express Real Time Interbank Gross Settlement System), který jako jediný v současné době zajišťuje mezibankovní platební styk v českých korunách. Vzhledem k tomu, že v rámci ČR je v českých korunách zpracováno více než 95% všech plateb, by bylo účelné zachovat funkci CERTISu i následně pro platby v eurech. Konečné řešení bude do značné míry záviset na dalším vývoji, bude ovlivněno vůli vlastníku komerčních bank a ekonomickými podmínkami (ČBA, 2010).

Dalším velice důležitým prvkem mezibankovního platebního styku bude připojení komerčních bank na evropský clearingový systém TARGET 2, přes který budou s vysokou pravděpodobností realizovány mezibankovní obchody v eurech v rámci EHP. Je však otázkou, zda komerčním bankám bude stanovena povinnost být přímými členy TARGET 2 s plnou funkčností, nebo s neuvedenou adresou BIC. Očekává se však, že zavedení eura výrazně neomezí obchodování komerčních bank s Českou národní bankou (ČBA, 2012).

Přístup na další clearingové systémy SEPA bude u poskytovatelů platebních služeb s největší pravděpodobností podřizován tomu, na které evropské systémy jsou připojeni vlastníci současných komerčních bank. Vhodnou variantou by bylo např. provádění většiny platebního styku jako dosud v rámci ČR prostřednictvím systému CERTIS, který by byl zároveň členem jiných clearingových systémů, což by nutně snížilo transakční náklady na jednu platbu směřovanou přes hranice. Komerční banky by pak mohly mít pouze jeden vstupní bod pro platební styk, ať již v rámci ČR, nebo přeshraniční (ČBA, 2010).

3.4 Dílčí shrnutí

K nejvýznamnějším úkolům všech bank v tržní ekonomice je fungující platební systém. Platební systém může být vnitrobankovní (platby v rámci jedné banky) i mezibankovní (platby v rámci různých bank). V souvislosti se zavedením jednotné měny narůstal význam platebních systémů, zejména těch přeshraničních. Mezi nejvíce známé přeshraniční platební systémy patří: TARGET, TARGET 2, EURO 1, STEP 1, STEP 2, CLS o kterých již bylo řečeno výše. Důležitým systémem je také SWIFT, který slouží k předávání zpráv mezi jednotlivými finančními institucemi a tvoří tak infrastrukturu nutnou pro hladké fungování platebních systémů. Od 1. února 2014 již také funguje jednotný platební prostor SEPA.

Obyvatelé Evropské unie mohou levněji a jednodušeji provádět eurové transakce mezi jednotlivými členskými zeměmi.

Následující kapitola bude zhodnocovat podmínky jednotlivých bank při založení devizového účtu.

4 Zhodnocení podmínek jednotlivých bank při založení devizového účtu

Na území České republiky poskytuje klientům své služby celkem 45 bank. Nejznámějšími a největšími bankami s dlouholetou tradicí jsou Česká spořitelna, Komerční banka a Československá obchodní banka (ČSOB). Všechny tyto banky jsou ve vlastnictví zahraničních společností. Mají nejvyšší podíl na trhu a také nejvyšší základní kapitál. K těmto 3 zmíněným bankám se v roce 2007 připojila UniCredit Bank, která vznikla integrací dvou bank, a to HVB Bank a Živnostenské banky.

Trendem posledních 6 let je vznik nebo příchod nových, zejména nízkonákladových bank, které oživují dříve ustálený bankovní systém. S jejich příchodem se především rozšířily nabízené služby, významnější jsou pak nízké poplatky, které si banky účtují za poskytované služby. Nízké náklady si mohou banky dovolit jednak díky málo rozšířené síti poboček, koncentrace call center v zahraničí, ale také z důvodu silného zaměření na internetové bankovníctví. Zástupci nízkonákladových bank jsou např. Fio banka, Air Bank, ZUNO banka a mBank.

4.1 Metodika výběru bank

Pro srovnání podmínek založení devizového účtu je nutné vybrat zástupce z bank působících v ČR. Porovnáván bude produkt České spořitelny, Komerční banky a ČSOB z důvodu jejich velikosti a silné tradici na českém bankovním trhu, dále UniCredit Bank, která je čtvrtou největší bankou v České republice. Do výběru bude také zařazena Raiffeisenbank, která patří k nejvýznamnějším bankám na trhu ČR a také je považována za pátou největší banku na českém bankovním trhu, dále Air Bank, jakožto nízkonákladová a mladá banka na trhu.

4.1.1 Česká spořitelna

Nejznámější českou bankou s bezkonkurenčně nejrozsáhlejší sítí poboček a pravděpodobně i bankomatů je Česká spořitelna.

Česká spořitelna má dlouholetou tradici, její kořeny sahají až do roku 1825, kdy zahájila činnost Spořitelna česká, nejstarší právní předchůdce České spořitelny. Na tradici českého a

později československého spořitelnictví navázala v roce 1992 Česká spořitelna jako akciová společnost. Více než 5,2 milionů klientů, které dnes Česká spořitelna má, hovoří o jejím pevném postavení na českém trhu. Česká spořitelna má 654 poboček a 1 509 bankomatů.

Česká spořitelna je moderní banka orientovaná na drobné klienty, malé a střední firmy a na města a obce. Nezastupitelnou roli hraje také ve financování velkých korporací a poskytování služeb v oblasti finančních trhů. Na českém kapitálovém trhu patří tato banka mezi významné obchodníky s cennými papíry. Od roku 2000 je členem Erste Group, jednoho z předních poskytovatelů finančních služeb ve střední a východní Evropě. Česká spořitelna byla zvolena Bankou roku 2013 a také byla Nejdůvěryhodnější bankou roku 2013. Získala také ocenění Euromoney Best Bank in the Czech Republic 2013, stala se tak nejlepší bankou v ČR (Česká spořitelna, a. s., 2014).

Devizový účet nabízený Českou spořitelnou

Česká spořitelna poskytuje běžný účet v cizích korunách, na kterém je možné ukládat hotovost v cizí měně, ale také v českých korunách. Na těchto účtech lze provádět vklady, výběry včetně plateb ve všech měnách, které Česká spořitelna nabízí. Banka vede devizový účet v těchto měnách:

- euro (EUR),
- americký dolar (USD),
- švýcarský frank (CHF),
- britská libra (GBP),
- kanadský dolar (CAD),
- dánská koruna (DKK),
- japonský jen (JPY),
- švédská koruna (SEK).

Devizový účet si může založit občan starší 18 let a musí předložit doklad totožnosti, některé banky vyžadují dva tyto doklady. Banka nabízí možnost spravovat účet přes internetové bankovníctví, platební kartu však k devizovému účtu neposkytuje. Devizový účet může být založen jen v takových měnách, které banka nabízí. Kdyby si klient založil např. eurový účet a poslal tam např. švédské koruny, tak se automaticky převedou na eura dle aktuálního kurzu. Toto platí pro všechny obchodní banky. Česká spořitelna požaduje při založení devizového účtu minimální vklad ve výši 1 000 Kč. Poplatek za vedení účtu činí 20

Kč měsíčně. Poplatek za příchozí a odchozí platby je ve výši 1 %, minimálně 220 Kč, maximálně 1 500 Kč. Platby do zemí eurozóny, tedy SEPA poplatek činí 220 Kč.

4.1.2 Komerční banka

Jedna z největších bank na českém trhu, která se spolu s Českou spořitelnou, ČSOB a UniCredit bank řadí mezi tzv. velkou bankovní čtyřku, je Komerční banka.

Komerční banka (KB) byla založena v roce 1990 jako státní instituce a v roce 1992 byla transformována na akciovou společnost. Akcie KB jsou kótovány na Burze cenných papírů Praha i v RM - Systému již od jejich vzniku.

Komerční banka je součástí mezinárodní skupiny Sociétés Générale (jedna z největších skupin poskytujících finanční služby) a zároveň je mateřskou společností Skupiny KB, která je tvořena osmi společnostmi (viz Příloha č. 3). Patří mezi přední bankovní instituce v ČR a v regionu střední a východní Evropy. KB je univerzální bankou se širokou nabídkou služeb v oblasti reálového, podnikového a investičního bankovníctví. Společnosti skupiny Komerční banky nabízejí i další specializované služby. V roce 2003 získala ocenění Nejdynamičtější a Nejdůvěryhodnější banka roku. V roce 2006 dokončila transakci koupě zbývajících akcií společnosti Modrá pyramida stavební spořitelna. O rok později získala titul stavební spořitelna roku 2007 (Komerční banka, a. s., 2014).

Devizový účet nabízený Komerční bankou

Komerční banka poskytuje účet v následujících měnách:

- euro (EUR),
- australský dolar (AUD),
- bulharské leva (BGN),
- kanadský dolar (CAD),
- dánská koruna (DKK),
- britská libra (GBP),
- maďarský forint (HUF),
- švýcarský frank (CHF),
- japonský jen (JPY),
- norská koruna (NOK),
- polský zlotý (PLN),

- rumunský lei (RON),
- ruský rubl (RUB),
- švédská koruna (SEK),
- turecká lira (TRY),
- americký dolar (USD).

Tento účet patří k základním produktům banky, slouží k ukládání finančních prostředků a k provádění hotovostního i bezhotovostního platebního styku. Tuto funkci plní samozřejmě všechny devizové účty všech bank. Banka nabízí možnost spravovat účet přes internet, platební karty, stejně jako u České spořitelny, nejsou k dispozici.

Komerční banka požaduje při založení devizového účtu minimální vklad. Prvotní vklad na účet je 1 000 Kč nebo ekvivalent cizí měny. Poplatek za vedení účtu činí 100 Kč (nebo ekvivalent měny) za měsíc. Poplatky za příchozí a odchozí platby jsou ve výši 0,9 %, minimálně 250 Kč, maximálně 1 500 Kč. SEPA poplatek činí 145 Kč,

4.1.3 Československá obchodní banka

Československá obchodní banka (ČSOB) působí jako univerzální banka v ČR. ČSOB byla založena v roce 1964 jako banka pro poskytování služeb v oblasti financování zahraničního obchodu a volnoměnových operací. V červnu 1999 byla privatizována, jejím vlastníkem se stala belgická KBC Banka, která je součástí skupiny KBC. V červnu 2000 ČSOB převzala Investiční a poštovní banku. Po odkoupení minoritních podílů se v červnu 2007 stala KBC Bank jediným akcionářem ČSOB. Do konce roku 2007 působila ČSOB na českém i slovenském trhu, slovenská pobočka ČSOB byla oddělena k 1. 1. 2008. ČSOB poskytuje své služby všem klientským segmentům (fyzickým osobám, malým a středním podnikům, atd). Klienti jsou obsluhováni prostřednictvím poboček ČSOB, Era Finančních center a na obchodních místech České pošty a jsou na nich nabízeny i produkty a služby celé skupiny ČSOB.

Skupina ČSOB působí na českém trhu zejména pod obchodními značkami ČSOB, Era, Poštovní spořitelna, Hypoteční banka, Českomoravská stavební spořitelna.

Skupina KBC je integrovaná multikanálová bankopojišťovací skupina, která se zaměřuje především na klientelu v oblasti fyzických osob, malých a středních podniků a středně velkých korporací. Skupina působí především na svých domácích trzích – v Belgii a

zemích střední a východní Evropy (ČR, Slovensko, Bulharsko, Maďarsko) (ČSOB, a. s., 2014).

Devizový účet nabízený ČSOB

ČSOB poskytuje běžný účet v těchto cizích měnách:

- australský dolar (AUD),
- kanadský dolar (CAD),
- dánská koruna (DKK),
- euro (EUR),
- britská libra (GBP),
- maďarský forint (HUF),
- švýcarský frank (CHF),
- japonský jen (JPY),
- norská koruna (NOK),
- polský zlotý (PLN),
- švédská koruna (SEK),
- americký dolar (USD).

Podmínky při založení jsou stejné jako u předchozích dvou bank. Liší se pouze v poplatcích a nabízených měnách. I tato banka nabízí možnost internetového bankovníctví.

Minimální vklad u této banky není určen. Poplatek za vedení účtu je 25 Kč měsíčně. Poplatek za příchozí a odchozí platby je ve výši 1 %, minimálně 250 Kč, maximálně 1 500 Kč. SEPA poplatek činí 150 Kč.

4.1.4 UniCredit Bank

UniCredit bank představuje poměrně silný bankovní ústav se zázemím hlavně ve střední a východní Evropě. Svým klientům nabízí zejména usnadnění mezinárodního obchodu a lepší kontakty nejen se zahraničními partnery.

Na českém trhu zahájila svou činnost v roce 2007. Vznikla integrací dvou dosud samostatně působících úspěšných bankovních domů HVB Bank a Živnostenské banky. Od prosince 2013 UniCredit Bank v České republice a na Slovensku poskytuje bankovní produkty a služby pod jednotným obchodním názvem UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s. Poskytuje širokou škálu bankovních produktů pro firemní zákazníky i privátní

klientelu. Je jednou z nejsilnějších bank na trhu v oblasti projektového, strukturovaného a syndikovaného financování Corporate Finance. Také si vybudovala silnou pozici v oblasti akvizičního financování a řadí se na první příčku ve financování komerčních nemovitostí.

Své služby nabízí nejen pro soukromé osoby, ale i pro firmy a podnikatele. Zvláštní sektor představují svobodná podnikání; speciálně pro ně vytvořila UniCredit Bank produkty odpovídající jejich potřebám. V nabídce je možné nalézt speciální účet pro lékaře a lékárníky. Osobní finance mohou být účinně propojeny i s firemním účtem (UniCredit Bank, a. s., 2014).

Devizový účet nabízený UniCredit Bank

UniCredit Bank nabízí účty v těchto cizích měnách:

- australský dolar (AUD),
- bosensko-hercegovinská marka (BAM),
- kanadský dolar (CAD),
- švýcarský frank (CHF),
- dánská koruna (DKK),
- britská libra (GBP),
- chorvatská kuna (HRK),
- euro (EUR),
- japonský jen (JPY),
- norská koruna (NOK),
- novozélandský dolar (NZD),
- švédská koruna (SEK),
- americký dolar (USD).

Výše minimálního vkladu u této banky je pro každou nabízenou měnu rozdílná. Nedá se však hovořit o ekvivalentech. Minimální vklady cizoměnového účtu jsou:

- AUD – 15
- GBP – 15
- DKK – 10
- USD – 100
- EUR – 10
- JPY – 2000
- CAD – 15

- NOK – 100
- SEK – 100
- CHF - 20

UniCredit Bank účtuje měsíční poplatek 50 Kč za vedení účtu. Také poskytuje internetové bankovníctví a také jako jedna z mála bank vydává platební karty. Poplatek za odchozí platby je 0,9 % z posílané částky, minimálně 250 Kč, maximálně 1 500 Kč. Poplatek za příchozí platby je 0,9 % minimálně 200 Kč a maximálně 1 500 Kč. SEPA poplatek činí 250 Kč.

4.1.5 Raiffeisenbank

Raiffeisenbank působí na českém trhu od roku 1993, ovšem samotné jméno Raiffeisen má na světě už více než 140letou tradici a pyšní se mnoha úspěchy. V roce 2006 banka zahájila své spojování s eBankou, integrační proces obě banky dokončily v létě roku 2008. Během 20 let se díky úspěšnému organickému růstu vyvinula v pátou největší banku na českém trhu.

Banka pravidelně získává ceny především za svou dynamiku, v produktové oblasti je eKonto tradičně vyhlašováno nejlepším účtem v ČR a internetové bankovníctví je rovněž považováno za nejlepší na trhu. Raiffeisenbank se zaměřuje především na prémiové klienty, tedy klienty s vyššími příjmy, kteří mají aktivní zájem o správu svých financí.

Majoritním akcionářem je se 75 % rakouská finanční instituce Raiffeisen Bank International AG (RBI). RBI zajišťuje služby firemním a investičním klientům v Rakousku a dále obsluhuje klienty v řadě zemí střední a východní Evropy.

Skupina Raiffeisen, která je tvořena pěti společnostmi (Raiffeisen – Leasing, s. r. o., stavení spořitelna, penzijní společnost, investiční společnosti a UNIQA pojišťovna, a. s.) získává pravidelně od prestižních časopisů Euromoney, Global Finance i The Banker ceny pro Nejlepší banku ve střední a východní Evropě. (Raiffeisenbank, a. s., 2014).

Devizový účet nabízený Raiffeisenbank

Běžný účet u této banky může být veden v těchto cizích měnách:

- euro (EUR),
- švýcarský frank (CHF),
- americké dolary (USD),

- japonský jen (JPY),
- kanadský dolar (CAD),
- maďarský forint (HUF),
- polský zlotý (PLN),
- britská libra (GBP).

U Raiffeisenbank je možné mít na jednom účtu více měnových složek. Poplatek za vedení účtu je ve výši 50 Kč (druhý a za každý další cizoměnový podúčet 15 Kč). Je vyžadován počáteční vklad 500 Kč. Poplatek za odchozí a příchozí platbu je ve výši 1 %, minimálně 300 Kč, maximálně 1 500 Kč. SEPA poplatek činí 200 Kč.

4.1.6 Air Bank

Air Bank zahájila svou činnost v listopadu 2011. Tato banka je členem skupiny PPF (jedna z největší investičních a finančních skupin ve střední a východní Evropě). Banka se snaží zaujmout především klientelu využívající moderní technologie, tedy internetové bankovníctví. Služby, které Air Bank poskytuje, se zaměřují zejména na běžné, spořicí účty a půjčky. Jakožto nízkonákladová banka se Air Bank profiluje především nízkými nebo nulovými poplatky (Air Bank, a. s., 2014).

Devizový účet nabízený Air Bank

Banka nabízí účet pouze ve dvou měnách, a to eurech (EUR) a amerických dolarech (USD). Vedení běžného účtu v cizí měně je bez poplatků a počáteční vklad není potřebný. Poplatek za příchozí a odchozí platbu je ve výši 100 Kč. SEPA poplatek činí taktéž 100 Kč.

4.1.7 Srovnání uvedených bank

Z předchozích informací je patrné, že žádné speciální podmínky pro založení běžného účtu v cizí měně nejsou. Podmínky jsou stejné jako u založení běžného účtu, tedy plnoletost a předložení dokladů totožnosti. Banky se ovšem liší počtem nabízených měn, výši počátečního vkladu a také v poplatcích za vedení účtu a za příchozí a odchozí platby.

Následující tabulka poskytuje lepší přehled pro srovnání poplatků vybraných bank.

Tab. 4.1: Základní poplatky cizoměnových běžných účtů

	Vklad	Za vedení účtu	Odchozí/příchozí platba	SEPA platba
Česká spořitelna	1 000,-	20,-	1 % (min. 220,- max. 1 500,-)	220,-
Komerční banka	1 000,-	100,-	0,9 % (min. 250,- max. 1 500,-)	145,-
ČSOB	Není určen	25,-	1 % (min. 250,- max. 1 500,-)	150,-
UniCredit Bank	Rozdílná výše vkladu dle měny	50,-	0,9 % (min. 250,- max. 1 500,-)/0,9 % (min. 200,- max. 1 500,-)	250,-
Raiffeisenbank	500,-	50,- (2 a více podúčtů 15,-)	1 % (min. 300,- max. 1 500,-)	200,-
Air Bank	Není určen	zdarma	100,-	100,-

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky je patrné, že nejmenší částku za vedení účtu má Česká spořitelna, nejdražší naopak Komerční banka. Poplatek za vedení účtu u Raiffeisenbank je ve výši 50 Kč, ovšem za druhý a každý další podúčet je poplatek 15 Kč. Air Bank poskytuje vedení účtu zcela zdarma. Počáteční vklady jsou různé, nejvýš však dosahuje částky 1 000 Kč, a to u České spořitelny a Komerční banky. ČSOB a Air Bank nemají určenou výši vkladu. Za příchozí a odchozí platby zaplatí klienti bank nejméně u Air Bank, ovšem tato banka nabízí vedení účtu pouze ve dvou měnách. Nejdražší poplatky za příchozí a odchozí platby má Raiffeisenbank, která si účtuje minimálně 300 Kč. Maximální výše poplatků dosahuje 1 500 Kč, tato částka je stejná u všech bank. Za SEPA poplatky si nejvíce účtuje UniCredit Bank, poté Česká spořitelna. Nejméně zaplatí klienti opět u Air Bank, která si účtuje za SEPA platbu pouhých 100 Kč.

4.2 Vzorový příklad

Pan Novotný má měsíční příjem 7 600 švédských korun (SEK). Pan Novotný platí nájem za byt na Slovensku 275 eur (EUR) a zároveň posílá peníze do Spojených států své dceři na bydlení 455 dolarů (USD).

Na tomto vzorovém příkladě bude porovnáváno, u které banky by bylo výhodné si založit běžný účet v cizích korunách a u které nikoliv. Protože má pan Novotný účet ve švédských korunách, vše je počítáno v této měně. Pouze pro lepší představu a zjištění výše poplatků jsou částky přepočteny na koruny české. Po odečtení poplatků je vypočten zůstatek v SEK. Protože Air Bank nenabízí účet ve švédských korunách, zůstatky jsou proto přepočteny na Kč, z důvodu jejich porovnání.

4.2.1 Účet v SEK

Česká spořitelna

Aktuální kurzy (k 24. 03. 2014) České spořitelny: CZK/SEK = 3,041, SEK/EUR = 8,864 SEK/USD = 6,422 (Česká spořitelna, a. s., 2014).

Tabulka zobrazuje částky vzorového příkladu přepočtené na švédské a české koruny.

Tab. 4.2: Přepočtení měn

Příjem/platba	Částka v SEK	Částka v Kč
7 600 SEK	7 600	23 112
275 EUR	2 438	7 414
455 USD	2 922	8 885

Zdroj: vlastní zpracování

Podrobnější výpočty k tabulce 4.2 viz Příloha č. 4.

Poplatek za vedení účtu činí 7 SEK (20 Kč) měsíčně, poplatek za příchozí platbu 76 SEK (231 Kč), poplatek za odchozí platbu na Slovensko (SEPA úhrada) 72 SEK (220 Kč), poplatek za odchozí platbu do Spojených států 72 SEK (220 Kč).

Zůstatek na účtu po odečtení poplatků činí 2 013 SEK, což je 6 122 Kč.

Komerční banka

Aktuální kurzy (k 24. 03. 2014) Komerční banky: CZK/SEK = 3,037, SEK/EUR = 8,866 SEK/USD = 6,422 (Komerční banka, a. s., 2014).

Tabulka zobrazuje částky vzorového příkladu přepočtené na švédské a české koruny.

Tab. 4.3: Přepočtení měn

Příjem/platba	Částka v SEK	Částka v Kč
7 600 SEK	7 600	23 081
275 EUR	2 438	7 404
455 USD	2 922	8 874

Zdroj: vlastní zpracování

Podrobnější výpočty k tabulce 4.3 viz Příloha č. 4.

Poplatek za vedení účtu činí 33 SEK (100 Kč) měsíčně, poplatek za příchozí platbu 82 SEK (250 Kč), poplatek za odchozí platbu na Slovensko (SEPA úhrada) 48 SEK (145 Kč), poplatek za odchozí platbu do Spojených států 82 SEK (250 Kč).

Zůstatek na účtu po odečtení poplatků činí 1 995 SEK, což je 6 059 Kč.

ČSOB

Aktuální kurzy (k 24. 03. 2014) ČSOB: CZK/SEK = 3,038, SEK/EUR = 8,856 SEK/USD = 6,416 (ČSOB, a. s., 2014).

Tabulka zobrazuje částky vzorového příkladu přepočtené na švédské a české koruny.

Tab. 4.4: Přepočtení měn

Příjem/platba	Částka v SEK	Částka v Kč
7 600 SEK	7 600	23 089
275 EUR	2 435	7 398
455 USD	2 919	8 868

Zdroj: vlastní zpracování

Podrobnější výpočty k tabulce 4.4 viz Příloha č. 4.

Poplatek za vedení účtu činí 8 SEK (25 Kč) měsíčně, poplatek za příchozí platbu 82 SEK (250 Kč), poplatek za odchozí platbu na Slovensko (SEPA úhrada) 49 SEK (150 Kč), poplatek za odchozí platbu do Spojených států 82 SEK (250 Kč).

Zůstatek na účtu po odečtení poplatků činí 2 025 SEK, což je 6 152 Kč.

UniCredit Bank

Aktuální kurzy (k 24. 03. 2014) UniCredit Bank: CZK/SEK = 3,035, SEK/EUR = 8,862, SEK/USD = 6,422 (UniCredit Bank, a. s., 2014).

Tabulka zobrazuje částky vzorového příkladu přepočtené na švédské a české koruny.

Tab. 4.5: Přepočtení měn

Příjem/platba	Částka v SEK	Částka v Kč
7 600 SEK	7 600	23 066
275 EUR	2 437	7 396
455 USD	2 922	8 868

Zdroj: vlastní zpracování

Podrobnější výpočty k tabulce 4.5 viz Příloha č. 4.

Poplatek za vedení účtu činí 17 SEK (50 Kč) měsíčně, poplatek za příchozí platbu 76 SEK (230 Kč), poplatek za odchozí platbu na Slovensko (SEPA úhrada) 82 SEK (250 Kč), poplatek za odchozí platbu do Spojených států 82 SEK (250 Kč).

Zůstatek na účtu po odečtení poplatků činí 1 984 SEK, což je 6 021 Kč.

Raiffeisenbank

Aktuální kurzy (k. 24. 03. 2014) Raiffeisenbank: CZK/SEK = 3,035, SEK/EUR = 8,867, SEK/USD = 6,437 (Raiffeisenbank, a. s., 2014).

Tabulka zobrazuje částky vzorového příkladu přepočtené na švédské a české koruny.

Tab. 4.6: Přepočtení měn

Příjem/platba	Částka v SEK	Částka v Kč
7 600 SEK	7 600	23 066
275 EUR	2 438	7 399
455 USD	2 929	8 890

Zdroj: vlastní zpracování

Podrobnější výpočty k tabulce 4.6 viz Příloha č. 4.

Poplatek za vedení účtu činí 17 SEK (50 Kč) měsíčně, poplatek za příchozí platbu 99 SEK (300 Kč), poplatek za odchozí platbu na Slovensko (SEPA úhrada) 66 SEK (200 Kč), poplatek za odchozí platbu do Spojených států 99 SEK (300 Kč).

Zůstatek na účtu po odečtení poplatků činí 1 952 SEK, což je 5 924 Kč.

Air Bank

Aktuální kurzy (k 24. 03. 2014) Air Bank: CZK/SEK = 3,09, SEK/EUR = 9,042, SEK/USD = 6,547 (Air Bank, a. s., 2014).

Tato banka nabízí pouze účty v dolarech a eurech, v tomto případě by si musel pan Novotný založit účet v českých korunách a peníze by se vždy přepočítly podle aktuálního kurzu.

Tabulka zobrazuje částky vzorového příkladu přepočtené na české koruny.

Tab. 4.7: Přepočtení měn

Příjem/platba	Částka v SEK	Částka v Kč
7 600 SEK	7 600	23 484
275 EUR	2 487	7 685
455 USD	2 979	9 205

Zdroj: vlastní zpracování

Podrobnější výpočty k tabulce 4.7 viz Příloha č. 4.

Za vedení účtu se u této banky poplatky neúčtují, poplatek za příchozí platbu 100 Kč, poplatek za odchozí platbu na Slovensko (SEPA úhrada) 100 Kč, poplatek za odchozí platbu do Spojených států rovněž 100 Kč.

Zůstatek na účtu činí 6 294 Kč.

Následující tabulka poskytuje lepší přehled pro srovnání poplatků vzorového příkladu pana Novotného.

Tab. 4.8: Přehled konkrétních částek vzorového příkladu (účet v SEK)

	Poplatek za vedení úctu	Poplatek za příchozí platbu	Poplatek za odchozí platbu EUR	Poplatek za odchozí platbu USD	Zůstatek na účtu v SEK	Zůstatek na účtu v Kč	Výsledné pořadí
Česká spořitelna	7 SEK	76 SEK	72 SEK	72 SEK	2 013	6 122	2.
Komerční banka	33 SEK	82 SEK	48 SEK	82 SEK	1 995	6 059	3.
ČSOB	8 SEK	82 SEK	49 SEK	82 SEK	2 025	6 152	1.
UniCredit Bank	17 SEK	76 SEK	82 SEK	82 SEK	1 984	6 021	4.
Raiffeisenbank	17 SEK	99 SEK	66 SEK	99 SEK	1 952	5 924	5.
Air Bank	zdarma	100 Kč	100 Kč	100 Kč	x	6 294	6.

Pozn.: zelená značí nejnižší částku, červená značí nejvyšší částku.

Zdroj: vlastní zpracování

Z následující tabulky je patrné, že pan Novotný by si měl založit běžný účet v cizí měně u Československé obchodní banky. Zůstatek na účtu je nejvyšší z porovnávaných bank, tudíž by klient nejvíce ušetřil. Na druhém místě by se umístila Česká spořitelna, která má zároveň nejmenší poplatek za odchozí platbu do Spojených států a také nejnižší částku za vedení účtu. Po České spořitelně následuje Komerční banka, která má nejmenší poplatek za odchozí platbu na Slovensko, ovšem má nejvyšší částku za vedení účtu. Poté by následovala UniCredit Bank, která má nejlevnější poplatek za příchozí platbu ze Švédska, ale nejdražší poplatek za odchozí platbu na Slovensko. Na posledním místě by se umístila Raiffeisenbank. Její poplatky dosahují až 99 SEK a zůstatek na účtu je nejmenší z porovnávaných bank. Air Bank nenabízí účet ve švédských korunách, proto jsou zůstatky v SEK přepočteny na Kč, aby je bylo možné porovnat. Ve sloupci zůstatek v Kč lze vidět, že Air Bank má nejvyšší částku ze všech

porovnávaných bank. Tato nízkonákladová banka by byla pro pana Novotného nejvýhodnější, ačkoliv nenabízí účet v SEK.

4.2.2 Účet v EUR

Jelikož existuje eurozóna a postupem času bude mít stále více zemí za svou měnu euro, tak bude mít tentokrát pan Novotný zřízen běžný účet v EUR. Všechny částky se převedou na eura. Aby bylo možné zjistit poplatky za odchozí a příchozí platby, musí být částky také převedeny na Kč a zpět na eura. Cílem bude zjistit, zda se panu Novotnému vyplatí mít účet vedený v EUR nebo v SEK, v případě, že má příjem v SEK.

Česká spořitelna

Aktuální kurzy (k 31. 03. 2014) České spořitelny: EUR/SEK = 0,107, EUR/USD = 0,694, CZK/EUR = 26,936 (Česká spořitelna, a. s., 2014).

Tabulka zobrazuje přepočtení měn na eura a české koruny.

Tab. 4.9: Přepočtení měn

Příjem/platba	Částka v EUR	Částka v Kč
7 600 SEK	813	21 899
275 EUR	275	7 407
455 USD	316	8 512

Zdroj: vlastní zpracování

Podrobnější výpočty k tabulce 4.9 viz Příloha č. 5.

Poplatek za vedení účtu činí 0,75 EUR, poplatek za příchozí platbu 8,20 EUR, poplatek za odchozí platbu na Slovensko (SEPA platby) 8,17 EUR, poplatek za odchozí platbu do Spojených států 8,17 EUR. Zůstatek na účtu činí 196,71 EUR.

Komerční banka

Aktuální kurzy (k 31. 03. 2014) Komerční banky: EUR/SEK = 0,1074, EUR/USD = 0,699, CZK/EUR = 26,902 (Komerční banka, a. s., 2014).

Tabulka zobrazuje přepočtení měn na eura a české koruny.

Tab. 4.10: Přepočtení měn

Příjem/platba	Částka v EUR	Částka v Kč
7 600 SEK	816	21 952
275 EUR	275	7 398
455 USD	318	8 555

Zdroj: vlastní zpracování

Podrobnější výpočty k tabulce 4.10 viz Příloha č. 5.

Poplatek za vedení účtu činí 3,72 EUR, poplatek za příchozí platbu 9,29 EUR, poplatek za odchozí platbu na Slovensko (SEPA platby) 5,39 EUR, poplatek za odchozí platbu do Spojených států 9,29 EUR. Zůstatek na účtu činí 195,31 EUR.

ČSOB

Aktuální kurzy (k 31. 03. 2014) ČSOB: EUR/SEK = 0,108, EUR/USD = 0,699, CZK/EUR = 26,894 (ČSOB, a. s., 2014).

Tabulka zobrazuje přepočtení měn na eura a české koruny.

Tab. 4.11: Přepočtení měn

Příjem/platba	Částka v EUR	Částka v Kč
7 600 SEK	821	22 080
275 EUR	275	7 396
455 USD	318	8 552

Zdroj: vlastní zpracování

Podrobnější výpočty k tabulce 4.11 viz Příloha č. 5.

Poplatek za vedení účtu činí 0,93 EUR, poplatek za příchozí platbu 9,30 EUR, poplatek za odchozí platbu na Slovensko (SEPA platby) 5,56 EUR, poplatek za odchozí platbu do Spojených států 9,30 EUR. Zůstatek na účtu činí 202,91 EUR.

UniCredit Bank

Aktuální kurzy (k 31. 03. 2014) UniCredit Bank: EUR/SEK = 0,1072, EUR/USD = 0,697, CZK/EUR = 26,872 (UniCredit Bank, a. s., 2014).

Tabulka zobrazuje přepočtení měn na eura a české koruny.

Tab. 4.12: Přepočtení měn

Příjem/platba	Částka v EUR	Částka v Kč
7 600 SEK	815	21 901
275 EUR	275	7 390
455 USD	317	8 518

Zdroj: vlastní zpracování

Podrobnější výpočty k tabulce 4.12 viz Příloha č. 5.

Poplatek za vedení účtu činí 1,86 EUR, poplatek za příchozí platbu 8,48 EUR, poplatek za odchozí platbu na Slovensko (SEPA platby) 9,30 EUR, poplatek za odchozí platbu do Spojených států 9,30 EUR. Zůstatek na účtu činí 194,06 EUR.

Raiffeisenbank

Aktuální kurzy (k 31. 03. 2014) Raiffeisenbank: EUR/SEK = 0,1074, EUR/USD = 0,696, CZK/EUR = 26,894 (Raiffeisenbank, a. s., 2014).

Tabulka zobrazuje přepočtení měn na eura a české koruny.

Tab. 4.13: Přepočtení měn

Příjem/platba	Částka v EUR	Částka v Kč
7 600 SEK	816	21 946
275 EUR	275	7 396
455 USD	317	8 525

Zdroj: vlastní zpracování

Podrobnější výpočty k tabulce 4.13 viz Příloha č. 5.

Poplatek za vedení účtu činí 1,86 EUR, poplatek za příchozí platbu 11,15 EUR, poplatek za odchozí platbu na Slovensko (SEPA platby) 7,43 EUR, poplatek za odchozí platbu do Spojených států 11,15 EUR. Zůstatek na účtu činí 192,41 EUR.

Air Bank

Aktuální kurzy (k 31. 03. 2014) Air Bank: EUR/SEK = 0,1091, EUR/USD = 0,717, CZK/EUR = 27,97 (Air Bank, a. s., 2014).

Tabulka zobrazuje přepočtení měn na eura a české koruny.

Tab. 4.14: Přepočtení měn

Příjem/platba	Částka v EUR	Částka v Kč
7 600 SEK	829	23 187
275 EUR	275	7 692
455 USD	326	9 118

Zdroj: vlastní zpracování

Podrobnější výpočty k tabulce 4.14 viz Příloha č. 5.

Za vedení účtu se u této banky poplatky neúčtují. Poplatek za příchozí platbu činí 3,66 EUR, poplatek za odchozí platbu na Slovensko (SEPA platby) 3,66 EUR, poplatek za odchozí platbu do Spojených států 3,66 EUR. Zůstatek na účtu činí 217,02 EUR.

Následující tabulka umožní lepší přehled pro srovnání výši poplatků a zůstatku na účtu.

Tab. 4.15: Přehled konkrétních částek vzorového příkladu (účet v EUR)

	Poplatek za vedení účtu	Poplatek za příchozí platbu	Poplatek za odchozí platbu EUR	Poplatek za odchozí platbu USD	Zůstatek na účtu v EUR	Zůstatek na účtu v Kč	Výsledné pořadí
Česká spořitelna	0,75 EUR	8,20 EUR	8,17 EUR	8,17 EUR	196,71	5 299	3.
Komerční banka	3,72 EUR	9,29 EUR	5,39 EUR	9,29 EUR	195,31	5 254	4.
ČSOB	0,93 EUR	9,30 EUR	5,56 EUR	9,30 EUR	202,91	5 457	2.
UniCredit Bank	1,86 EUR	8,48 EUR	9,30 EUR	9,30 EUR	194,06	5 215	5.
Raiffeisenbank	1,86 EUR	11,15 EUR	7,43 EUR	11,15 EUR	192,41	5 175	6.
Air Bank	zdarma	3,66 EUR	3,66 EUR	3,66 EUR	217,02	6 070	1.

Pozn.: zelená značí nižší částku, červená značí vyšší částku.

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky je patrné, že pokud by pan Novotný chtěl mít účet založený v EUR, měl by si jej založit u Air Bank, tato banka má vedení účtu zdarma, poplatky za odchozí a příchozí platby má nejlevnější ze všech porovnávaných bank. Zůstatek na účtu je tedy nejvyšší. Druhá

nejlepší banka pro pana Novotného je ČSOB, má ale nejdražší poplatek za SEPA platbu. Česká spořitelna a Komerční banka jsou na to obdobně, ovšem Komerční banka má nejdražší poplatek za vedení účtu. Nejhuře ze všech bank dopadla Raiffeisenbank, jako u předešlého příkladu, tato banka se jeví jako drahá a nevýhodná.

Při pohledu na zůstatky v Kč u obou příkladů (účet v EUR, účet v SEK) lze upozorovat, že pokud by se pan Novotný rozhodl vybrat si peníze z účtu, je pro něj určitě výhodnější založit si účet ve švédských korunách, a to konkrétně u ČSOB, nebo si založit běžný účet v českých korunách u mladé Air Bank. Běžný účet v eurech by se panu Novotnému v tomto případě nevyplatil.

5 Závěr

Cílem bakalářské práce bylo zhodnotit podmínky jednotlivých bank při založení devizového účtu a porovnání poplatků při založení tohoto účtu.

Bankovníctví je jedním z nejdůležitějších sektorů v tržní ekonomice, proto je druhá kapitola zaměřena na bankovní systém, který tvoří centrální banka a komerční banky. Za nejdůležitější lze považovat vznik centrální banky, její základní poslání je v oblasti makroekonomické a jejím základním cílem je péče o zdravý měnový vývoj v širokém slova smyslu. Úloha bank v tržní ekonomice je různorodá a v mnoha směrech nezastupitelná. Důležitou funkcí banky je provádění platebního styku. Bezpečný, rychlý a relativně levný platební styk je jednou ze základních podmínek zdravého vývoje ekonomiky. Nejvíce žádaným bankovním produktem je běžný účet, který je zároveň základnou pro platební styk.

Ve třetí kapitole byly shrnuty poznatky o platebních systémech v eurozóně. Se zavedením jednotné měny začal v Evropě narůstat význam platebních systémů, zejména přeshraničních. V této kapitole bylo podrobněji rozebráno šest přeshraničních systémů; systémy TARGET, TARGET 2, EURO 1, STEP 1, STEP 2 a CLS. Také byla vysvětlena zkratka SWIFT, která vystupuje jako společnost pro celosvětovou mezibankovní finanční telekomunikaci. Byl objasněn jednotný eurový platební prostor SEPA. SEPA má zajistit u eurových plateb odstranění rozdílů mezi platbou přeshraniční i vnitrostátní. Tento systém se týká výhradně plateb v měně euro.

V praktické části práce byla věnována pozornost devizovým účtům, a to konkrétně u šesti bank. Cílem bylo zjistit, zda existují zvláštní podmínky při založení tohoto účtu. Při průzkumu v bankách bylo zjištěno, že při založení běžného účtu v cizí měně nejsou žádné speciální podmínky, jsou stejné jako při založení běžného účtu v Kč, tedy občan musí být starší 18 let a musí předložit doklad totožnosti, popřípadě dva tyto doklady. Také bylo potřeba zjistit, v jakých měnách si lze založit běžný účet ve vybraných bankách. Česká spořitelna, Komerční banka, ČSOB, UniCredit Bank a Raiffeisenbank se mohou pyšnit velkým množstvím cizích měn, ve kterých si lze založit běžný účet, zatímco Air Bank nabízí účet pouze v dolarech a eurech. Dále byl vytvořen vzorový klient, který měl příjem ve švédských korunách a výdaje v dolarech a eurech. Klient měl v prvním případě účet založený v SEK a v druhém případě účet v EUR. Na obou účtech byly propočteny poplatky a zůstatky. Cílem bylo zjistit, u které banky by si měl klient založit účet a v jaké měně. Po všech propočtech bylo zjištěno, že kdyby chtěl klient účet v SEK, měl by si jej založit u ČSOB, zůstatek na účtu

u této banky je nejvyšší z porovnávaných bank, tudíž by klient nejvíce ušetřil. Výhodný účet se ukázal také u Air Bank, ovšem u této banky by musel mít účet v Kč, jelikož banka nenabízí účet v SEK. Pokud by chtěl mít klient účet založený v EUR, měl by si jej založit u výše zmíněné Air Bank. Nejnižší poplatky z vybraných bank má nízkonákladová Air Bank. V obou případech se ukázalo, že nejméně výhodný účet je u Raiffeisenbank, tato banka má nejdražší poplatky z porovnávaných bank. Při porovnání zůstatků na bankovních účtech obou měn (EUR, SEK), v konečném výsledku přepočteno na Kč, se ukázal nejvýhodnější bankovní účet v SEK. Mohlo by se zdát, že účet v EUR je výhodnější, ovšem to by platilo pouze v případě, pokud by transakce peněz byly prováděny jen v zemích eurozóny.

Závěrem lze říci, že svým způsobem je výhodná každá z vybraných bank. Důležitou roli při výběru banky hrají také psychologické faktory klientů a jejich preference, ne vždy hraje výše poplatků důležitou roli.

Seznam použité literatury

Knihy

DVOŘÁK, P. *Bankovníctví pro bankéře a klienty*. 3. vyd. Praha: Linde Praha, 2005. ISBN 80-7201-515-X.

JÍLEK, J. *Peníze a měnová politika*. Praha: GRADA Publishing, 2004. ISBN 80-247-0769-1.

JIRÍČEK, P. *Platební a zúčtovací styk*. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, Obchodně-podnikatelská fakulta v Karviné, 2002. ISBN 80-7248-136-3.

LANDOROVÁ, A. a kol. *Obchodní bankovníctví*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2007. ISBN 978-80-7372-191-6.

POLIDAR, V. *Management bank a bankovních obchodů*. 2. vyd. Praha: Ekopress, 1999. ISBN 80-86119-11-4.

PŮPLÁNOVÁ, Stanislava. *Komerční bankovníctví v České republice*. Vysoká škola ekonomická v Praze: Oeconomica, 2007. ISBN 978-80-245-1180-1.

REVENDA, Z. a kol. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 5. vyd. Praha: Management Press, 2012. ISBN 978-80-7261-240-6.

SCHLOSSBERGER, Otakar a Marcela SOLDÁNOVÁ. *Platební styk*. Praha: Bankovní institut vysoká škola, 2007. ISBN 978-80-7265-107-8.

Internetové zdroje

AirBank, a.s. *O AirBank* [online]. 2014 [cit. 17. 03. 2014]. Dostupné z: <https://www.airbank.cz/cs/vse-o-air-bank/kdo-jsme/historie/>.

AirBank, a.s. *Kurzovní listek* [online]. 2014 [cit. 14. 03. 2014]. Dostupné z: <https://www.airbank.cz/cs/>.

ČESKÁ BANKOVNÍ ASOCIACE. *SEPA* [online]. ČBA, 2014 [cit. 13. 02. 2014]. Dostupné z: <https://www.czech-ba.cz/cs/search/node/SEPA>.

ČESKÁ BANKOVNÍ ASOCIACE. *Zavedení SEPA v České republice. Rámcový implementační plán* [online databáze]. ČBA, 2010 [cit. 13. 02. 2014]. Dostupné z: <https://www.czech-ba.cz/sites/default/files/dokumentyclanku/narodni-koordinacni-vybor-projednal-ramcovy-implementacni-plan-zavedeni-sepa-v-ceske-republice/down13539.pdf>.

Československá obchodní banka, a. s. *O společnosti ČSOB* [online]. 2014 [cit. 17. 03. 2014]. Dostupné z: <http://www.csob.cz/cz/Csob/O-CSOB/Profil-CSOB/Stranky/default.aspx>.

Česká spořitelna, a. s. *Profil České spořitelny* [online]. 2014 [cit. 17. 03. 2014]. Dostupné z: <http://www.csas.cz/banka/nav/o-nas/profil-ceske-sporitelny-d00014413>.

Česká spořitelna, a. s. *Kurzovní listky* [online]. 2014 [cit. 24. 03. 2014]. Dostupné z: http://www.csas.cz/banka/content/inet/internet/cs/STANDARD_CONTENT_OT01_020331.XML.

Česká spořitelna, a. s. *Kurzovní listky* [online]. 2014 [cit. 31. 03. 2014]. Dostupné z: http://www.csas.cz/banka/content/inet/internet/cs/STANDARD_CONTENT_OT01_020331.XML.

EUROPEAN PAYMENTS COUCIL. *SEPA Credit Trasfer* [online databáze]. 2014 [cit. 03. 03. 2014]. Dostupné z: http://epc.cbnet.info/docs/SEPA_Credit_Transfer.pdf.

KALABIS, Zbyněk. *Platební systémy v EU* [online]. Praha: BIVŠ a.s., 13. 5. 2013 [cit. 03. 03. 2014]. Dostupné z: <http://www.zlatakoruna.info/zpravy/platebni-systemy-v-eu>.

Komerční banka, a.s. *Základní informace* [online]. 2014 [cit. 17. 03. 2014]. Dostupné z: <https://www.kb.cz/cs/o-bance/o-nas/zakladni-informace.shtml>.

Komerční banka, a.s. *Kurzovní listek* [online]. 2014 [cit. 24. 03. 2014]. Dostupné z: <https://www.kb.cz/kurzovni-listek/cs/rl/index.x>.

PANTŮČKOVÁ, Jitka. *Platební styk v Evropské unii* [online]. Praha: Economia a.s., 15. 10. 2003 [cit. 03. 03. 2014]. Dostupné z: <http://bankovnictvi.ihned.cz/c1-13502430-platebni-styk-v-evropske-unii>.

Raiffeisenbank, a. s. *O bance* [online]. 2014 [cit. 17. 03. 2014]. Dostupné z: <https://www.rb.cz/o-bance/o-bance/>.

Raiffeisenbank, a. s. *Kurzovní listek* [online]. 2014 [cit. 24. 03. 2014]. Dostupné z: <https://www.rb.cz/o-bance/currency-rates/>.

UniCredit Bank, a. s. *O bance* [online]. 2014 [cit. 17. 03. 2014]. Dostupné z: <http://www.unicreditbank.cz/web/o-bance>.

UniCredit Bank, a. s. *Všechny kurzy a sazebníky* [online]. 2014 [cit. 24. 03. 2014]. Dostupné z: <http://www.unicreditbank.cz/web/kurzy-a-sazebniky>.

UniCredit Bank, a.s. *Seznam zemí SEPA* [online databáze]. 2014 [cit. 03. 03. 2014]. Dostupné z: http://www.unicreditbank.cz/files/download/sepa/Zeme_SEPA_A4.pdf.

Zákon

Zákon 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů.

Seznam zkratek

AUD	Australský dolar
BAM	Bosensko-hercegovinská marka
BGN	Bulharská leva
BIC	Bank identifier code
CAD	Kanadský dolar
ČNB	Česká národní banka
ČSOB	Československá obchodní banka
DKK	Dánská koruna
EBA	Evropská bankovní asociace
ECB	Evropská centrální banka
ECS	Evropský clearingový systém
EHP	Evropský hospodářský prostor
ESCB	Evropský systém centrálních bank
EU	Evropská unie
EUR	Euro
GBP	Britská libra
HRK	Chorvatská kuna
HUF	Maďarský forint
CHF	Švýcarský frank
IBAN	International Bank Account Number
JPY	Japonský jen
KB	Komerční banka
NKV	Národní koordinační výbor
NOK	Norská koruna
NZD	Novozélandská dolar
PLN	Polský zlotý
RON	Rumunský lei
RUB	Ruský rubl
SEK	Švédská koruna
SWIFT	Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication

TRY	Turecká lira
USD	Americký dolar

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;

- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);

- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;

- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 9. května 2014

Tereza Nowaková

Tereza Nowaková

Seznam příloh

Příloha č. 1	Rozvaha obchodní banky
Příloha č. 2	Seznam zemí SEPA
Příloha č. 3	Přehled osmi společností, které jsou součástí Skupiny KB.
Příloha č. 4	Propočty k běžnému účtu v SEK
Příloha č. 5	Propočty k běžnému účtu v EUR